

Повстати на служіння

Інститут Рухі

Книга 2

Повстати на служіння

Інститут Рухі

Книги цієї серії

Нижче наведено актуальні назви створених Інститутом Рухі книг цієї серії. Вони становлять головну послідовність курсів для систематичного зміцнення потенціалу молоді й дорослих людей для служіння своїм громадам. Інститут Рухі також розробляє низку курсів, що відгалужуються від третьої книги серії, призначення якої — підготовка вчителів дитячих класів бахаї, і книги 5, яка стосується зрощування вожатих підліткових груп. Ці курси теж зазначено в списку. Зауважимо, що перелік книг може змінюватись у міру накопичення практичного досвіду та доповнюватися новими, коли елементи навчальних програм, які наразі розробляються, будуть готові до широкого оприлюднення.

- Книга 1 *Роздуми про життя духу*
- Книга 2 *Повстати на служіння*
- Книга 3 *Викладання в дитячих класах, рівень 1*
Викладання в дитячих класах, рівень 2 (курс-відгалуження)
Викладання в дитячих класах, рівень 3 (курс-відгалуження)
Викладання в дитячих класах, рівень 4 (курс-відгалуження)
- Книга 4 *Подвійне Богоявлення*
- Книга 5 *Вивільнення сил підлітків*
Початковий імпульс (перший курс-відгалуження книги 5)
Розширення кола (другий курс-відгалуження книги 5)
- Книга 6 *Навчання Справи*
- Книга 7 *Крокувати разом шляхом служіння*
- Книга 8 *Завіт Бахаулли*
- Книга 9 *Набуття історичної перспективи*
- Книга 10 *Побудова динамічних громад*
- Книга 11 *Матеріальні засоби*
- Книга 12 [Розробляється]
- Книга 13 *Залучення до соціальної діяльності*
- Книга 14 [Розробляється]

© 2009, 2023 Ruhi Foundation, Colombia

Усі права збережено. Видання 2.1.2.РЕ, опубліковане 2025 р.

Оригінальна публікація іспанською мовою: *Levantémonos a servir*

Copyright © 1987, 1996, 2020 by the Ruhi Foundation, Colombia

ISBN 978-958-52941-0-3

Дозвіл на обмежену публікацію цієї книги українською мовою надано Інститутом Рухі Релігійній організації «Національні Духовні Збори Бахаї України».

Інститут Рухі

Калі, Колумбія

Електронна пошта: instituto@ruhi.org

Вебсайт: www.ruhi.org

Зміст

Кілька думок для ведучого	v
ЧАСТИНА 1	1
ЧАСТИНА 2	19
ЧАСТИНА 3	43

Кілька думок для ведучого

Ця книга — друга в головній послідовності курсів, запропонованих Інститутом Рухі, — присвячена здібностям, які дають нам можливість робити внесок до змістовних і духовно наснажливих бесід. Особливий акт служіння, на якому зосереджена книга, описаний у третій частині. У світі, де могутні сили розривають узи, що існують у громадах, практика відвідування друзів і сусідів у їхніх домівках — для дослідження важливих для життя суспільства тем — здатна, якщо стане провідною ознакою культури, вилікувати деякі хвороби, спричинені щодалі посилюваною ізоляцією. Створені в такий спосіб узи братерства, як передбачається в частині 3, служать для зміцнення процесу побудови динамічних і гармонійних громад.

Безперервна програма домашніх візитів у сусідстві або селі вимагає певного ступеня організації, що охоплює ядра відданих друзів, яких підтримують відповідні адміністративні інститути й агенції. Супроводжуючи групу впродовж вивчення книги, ведучий має пам'ятати, що учасники готуються приєднатися до цього безперервного зусилля. Візити, улаштовані для них як частина навчання, мають привести до їхнього зобов'язання брати участь у цьому зусиллі з року в рік, що є важливим аспектом життя-служіння.

Практика домашніх візитів із чіткою метою досліджувати теми духовного й соціального значення помітно збагачує культуру громади. Щодо цього однаковою мірою важливі й неформальні бесіди, які відбуваються вдома, на роботі, у школі або на ринку. Періодично інтегрувати духовні принципи в щоденні бесіди і є здібністю, яка заслуговує на увагу. Фокус другої частини зосереджений на розвитку цієї здібності, що, у свою чергу, закладає фундамент для вивчення третьої.

Якщо ми хочемо, щоб наші бесіди з друзями та сусідами були духовно наснажливими, нам слід уміти приносити щастя в наші з ними взаємодії. Саме це є темою, якій присвячена перша частина — «Радість навчання». Усі види служіння, рекомендовані Інститутом Рухі, передбачають, по суті, що ми ділимося з іншими перлинами божественної мудрості, які віднаходимо в океані Одкровення Бахаулли. Вивчення першої частини має на меті підвищити обізнаність щодо радості як невід'ємної частини цієї діяльності. Упродовж декількох уроків учасників просять поміркувати над Словом Бога й над тим, яке це благословення — ділитися ним з іншими. У процесі цього, як зазначено в першій частині книги, народжується радість, що прискорює наші кроки, коли ми рухаємося шляхом служіння. Але, навіть якщо ми цілком упевнені в цій глибокій духовній істині, ми можемо втратити радість навчання, якщо не візьмемо до уваги якості та принципи, які мають характеризувати служіння. Це — тема для обговорення в багатьох наступних книгах серії, і тут розглядається лише декілька якостей та моральних установок, починаючи зі зречення, якому присвячений

розділ 7. Добірка цитат із Писань Бахаї створює підґрунтя для роздумів над цією якістю, без якої неможливо обійтися, якщо ми не хочемо, щоб зовнішні фактори послабили радість від служіння. Важливо, щоб після завершення навчання в учасників не склалося хибного уявлення, що зречення означає відчуженість чи байдужість. Ми повинні постійно прагнути докладати щодалі більше зусиль та підвищувати ефективність нашого служіння в міру того, як намагаємося досягати дедалі кращих результатів. Це вимагає відповідного розуміння природи зусиль, про що йдеться в розділі 8. Оптимізм і вдячність — дві моральні установки, що є основоположними на шляху служіння, — стисло обговорюються в наступному та завершальному розділах.

Друга частина книги — «Духовно наснажливі бесіди» — зосереджена на вмінні підвищувати рівень неформальних бесід завдяки посиленню на духовні принципи, коли це доречно. Ця частина складається з коротких оповідей на різні теми, які, хоча й не є точними цитатами, ґрунтуються на висловлюваннях Абдул-Баха́ та містять чимало слів і фраз, які Він використовував. Ці теми озиваються до прагнень і турбот людей різного походження, тому знаходять відгук майже в кожному серці. Сподіваємося, що, вивчаючи запропоновані оповіді, учасники черпатимуть натхнення з того, у який спосіб Абдул-Баха́ пояснював духовні принципи, і набуватимуть звички брати Його за взірець, коли намагатимуться віднайти перлини, приховані в океані Одкровення Бахаулли, зрозуміти значення та зміст учень Бахаулли, Батька Абдул-Баха́, і щедро ділитися ними з іншими.

Щоб досягти мети цієї частини, учасникам необхідно надати можливість опрацювати оповіді декілька разів, визначити логічну послідовність викладених думок і попрактикуватися промовляти їх, поки вони не засвоять ці ідеї настільки, що зможуть висловлювати їх природно. Деякі з них спочатку просто вивчатимуть оповіді напам'ять і повторюватимуть їх близько до тексту, поданого в розділі. Це очікувано. У міру того як їхнє знання про Віру поглиблюватиметься, а їхній досвід зростатиме, вони отримуватимуть доступ до більшої кількості джерел і матимуть багатший словниковий запас, що позначиться на їхній взаємодії з іншими. На цій стадії ведучий має пам'ятати, що мета, якої необхідно досягти, має два виміри: ступінь легкості в поясненні вчень і дотримання відповідності тим думкам, які висловлював Абдул-Баха́.

Після того як члени групи навчаться презентувати зміст кожної оповіді, вони перейдуть до наступного виду діяльності, де їх заохочують провести паралель між ідеями, які вони розглянули, і питаннями, що турбують їхні родини, друзів і колег. Для цього їх просять поміркувати над деякими темами та питаннями, що виникають під час бесід, і вирішити, які саме теми й питання надади б їм можливість вплести ці ідеї в обговорення. До декількох оповідей наводяться один-два приклади, щоб показати, як духовні принципи, про які говорив Абдул-Баха́, висвітлюють ті питання, що турбують людей повсюдно. Ця вправа буде більш плідною, якщо ще в процесі вивчення книги ведучий допоможе

кожному учаснику групи вибрати одну оповідь і декількох людей, з якими учасник зможе поспілкуватися про ідеї, представлені в оповіді. Отже, можна виділити час, щоб учасники, коли вони зустрічаються, описали одне одному динаміку тих бесід, у яких вони брали участь.

До кожної оповіді в розділі наведено декілька цитат із Писань Бахаулли для вивчення їх напам'ять. Наголос, який Інститут Рухі робить на запам'ятовуванні, очевидний уже в першій книзі серії, стає більш чітко виражений у книзі 2. Припускається, що на цей момент учасники вже усвідомлюють, яку духовну поживу вони отримують, коли знову й знову пригадують уривки з Писань. Отже, опрацьовуючи цю книгу, вони й далі розмірковуватимуть над впливом Слова Божого на людське серце, у третій частині, як і в другій, вони навчатимуться представляти принципи та ідеї з Писань у своїй мові, а в ситуаціях, коли це доречно, прямо цитуватимуть уривки. Точно пояснювати вчення, подаючи їх іншим у чистій формі, є однією зі здібностей, яку ми всі намагаємося розвинути, рухаючись шляхом служіння. Спочатку чудово вивчати пояснення, які надавав Абдул-Баха́, і намагатися висловити їх так, як це робив Він, саме цей принцип покладено в основу структури третьої частини книги.

Як зазначено вище, третя частина, яка має назву «Теми для поглиблення», присвячена акту служіння, що є фокусом цієї книги, а саме візитам до друзів і сусідів із чіткою метою залучати їх до бесід, украй необхідних для життя громади. У третій частині розглядаються три типи бесід і до кожного запропоновано конкретний зміст. Перший тип обертається навколо низки тем, які варто дослідити із жителями села чи сусідства в межах програми систематичних візитів. Хоча змістом поданих оповідей можна поділитись із зацікавленими аудиторіями в різноманітні способи, основоположний задум цих тем — забезпечити членів певної родини можливістю поглибити їхнє знання Віри — залишається найбільш значущим. Тож переважна частка цієї частини книги приділяється такому типу бесіди.

Однак, останніми роками практика домашніх візитів набула нового виміру, особливо через те, що в дедалі дрібніших географічних одиницях, аж до рівня села та міського мікрорайону, спостерігається зростання кількості людей, які можуть бути ведучими, вожатими підліткових груп і вчителями дитячих класів. Було помічено, що практика виявилася життєво необхідною не тільки для поширення знання про Віру. Вона також є обов'язковою для успішного розгортання програм вивільнення духовних сил підлітків і надання духовної освіти дітям. У процесі стало зрозуміло, що вожатим і вчителям необхідно часто відвідувати батьків дітей і підлітків, які беруть участь у цих двох програмах, щоб обговорювати концепції та підходи, на базі яких ці програми сформовані. Такі дискусії становлять другий тип бесід, який розглядається в розділах 14 і 15. Інформація, подана в цих розділах, не дуже розгорнута, адже учасники матимуть можливість набагато краще ознайомитися з цими двома освітніми програмами

в межах подальших курсів. Але на цьому ранньому етапі усвідомлення значущості таких бесід і супровід учителів дитячих класів і вожатих підліткових груп у їхніх візитах до батьків можуть виявитися дуже плідним для них.

Третій тип бесід, представлений у цій частині, слугує дуже особливій меті. Надзвичайно багато молодих чоловіків і жінок шукають канали, через які може знайти вираження їхнє палке бажання сприяти покращенню світу. Молодь становить величезний резерв потенційної здатності змінити суспільство, який чекає, ні, навіть жадає, щоб його вивільнили. Бесіда серед однолітків, у якій вони розмірковують про можливості й відповідальність, унікальні для періоду молодості, з усією його енергією та надзвичайним потенціалом, може в багатьох випадках привести до бесід навколо теми служіння та запалити інтерес до роботи, яка проводиться в селах і сусідствах по всьому світу. Багато хто з цих молодих людей, у свою чергу, зрадіє запрошенню приєднатися до курсів Інституту, які є засобами набуття здібностей для надання духовної освіти молодшим поколінням, у ролі вчителів дитячих класів і вожатих підліткових груп. У розділах 9 і 10 викладено деякі ідеї, які можна дослідити в цьому типі бесід.

Щоб підсилити здібності, які дають людям можливість ініціювати та підтримувати змістовні бесіди, ця частина книги має, звісно, запропонувати дещо більше, ніж розгорнуті теми та відповідний зміст. Крім здібності чітко висловлювати ідеї, учасники мають розвинути необхідні моральні установки та духовні якості. Саме їх покладено в основу думок, які розкриваються в цій частині, однак їхня важливість для здібностей, про які йдеться, висвітлена в розділі 4, де учасники розмірковують, якими саме почуттями й думками слід наповнити наші серце та розум під час підготовки до візиту, і в розділі 5, де вони розмірковують над такою якістю, як смирення. Ведучий захоче впевнитися, що учасники приділили достатньо уваги цим розділам, адже, незалежно від того, наскільки багато знань ми отримуємо та наскільки добре ми здатні висловити ідеї, ефективність бесід, які ми ведемо, залежатиме від якостей та моральних установок, які ми в них вкладаємо.

Слід зазначити, що акти служіння, описані в цій серії книг, хоча й важливі для зростання та розвитку громади, є насамперед елементами процесу, мета якого — сприяти розвитку здібностей людини через навчання та дію. Усі ведучі мають усвідомити, що кожен наступний акт служіння базується на попередньому, ускладнюючись від книги до книги. Набуття вміння ефективно здійснювати кожен з актів служіння є вирішальним для здатності виконувати наступні. Підтримання безперервного спілкування впродовж декількох домашніх візитів, як запропоновано в цій книзі, вимагає більше зусиль, ніж вид діяльності, до якого заохочували в книзі 1, — проводити самому чи разом із кимось регулярні молитовні зустрічі. Не важко побачити, наскільки важливим для учасників буде розвивати здібності, про які тут йдеться, щоб виконувати подальші більш складні види служіння.

Як зазначено у вступному слові до книги 1, учасники курсів Інституту по всьому світі мають різне походження та, на початку, різний ступінь ознайомлення з ученнями Віри. До початку вивчення цієї другої книги вони, справді всі без винятку, уже стали на шлях служіння, відкритий для них курсами. Але деякі відмінності все-таки залишаються. Наприклад, для молодих людей, поки вони не опрацюють освітні програми для дітей та підлітків, багато які з тверджень і тем, представлених у книзі, будуть новими, а вивчення цих програм служитиме засобом поглиблення їхніх знань про Віру. У цьому випадку ведучому слід залишатися готовим виявити гнучкість і творчість, необхідні, щоб зрощувати розуміння в кожному учаснику групи, і водночас впевнитися, що головну мету курсу — наділити учасників здатністю брати участь у змістовних і духовно наснажливих бесідах — досягнуто. До того ж, у тисячах населених пунктів, де застосовується книга, процес розбудови громад, внесок до якого робиться завдяки вивченню цих трьох частин книги, перебуває на різних стадіях розвитку. Отже, застосування вивченого на практиці може набувати дещо відмінних форм у різних місцевостях, і це також указує на те, з якою уважністю та ретельністю ведучий має відгукуватися на потреби кожного учасника, проводячи групу цими сторінками.

Радість навчання Віри

Мета

Усвідомити, що джерелом
радості навчання Віри є те,
що ми ділимося Словом Бога.

РОЗДІЛ 1

«Повстати на служіння» — друга книга в серії курсів, що їх пропонує Інститут Рухі, де поєднано аспекти навчання та діяльності. Мета книги — допомогти вам продовжити рух уперед шляхом служіння, на який ви ступили у ваших зусиллях досягти подвійної мети: особисто зростати духовно й інтелектуально та сприяти трансформації суспільства. Завдяки вашій участі в першому курсі ви вже усвідомили, що шлях, про який ми говоримо, відзначається серіями актів служіння, що ми їх здійснюємо, зосереджуючись на баченні нового світового устрою, окресленого в Писаннях Бахаулли. Отже, багато що з того, що ми називаємо «крокувати шляхом служіння», складається з наших зусиль застосовувати Його вчення в нашому житті та житті людства. Ось як Він Сам говорить про Своє Одкровення:

«О слуги Мої! Моє святе, Моє божественно встановлене Одкровення можна порівняти з океаном, у глибинах якого приховані незліченні перлини величезної цінності, неперевершеного блиску. Обов'язок кожного шукача — повстати й докласти зусиль, щоб дістатися берегів цього океану, аби, за мірою завзяття пошуків і старань, що він їх доклав, отримати такі блага, які були визначені в незмінних і потаємних Скрижалях»¹.

У цьому, першому, розділі наші думки будуть звернені до радості, яку відчують наші серця, коли ми відкриваємо перлини мудрості, що лежать в океані Одкровення Бахаулли, і ділимося ними з іншими. Ви, уже вивчаючи книгу 1, побачили, які надзвичайно прекрасні ті перлини божественного проводу, знайдені в Його Писаннях. Поміркуймо над іще декількома цитатами.

«Речення Бога — це лампа, світло якої міститься в таких словах: Ви всі — плоди одного дерева та листя однієї гілки»².

«Найулюбленіша з усіх речей в очах Моїх — справедливість; не відвертайся від неї, якщо прагнеш Мене, і не нехтуй нею, щоб міг Я довіряти тобі»³.

«Будьте надзвичайно небайдужими до потреб віку, у якому живете, і зосереджуйте свої міркування на його нагальних потребах і вимогах»⁴.

«Усі люди створені для того, щоб просувати вперед цивілізацію, яка невпинно розвивається»⁵.

«Світ зникає, а те, що лишається вічним, — це любов Бога»⁶.

«Ти — Моя лампада, і світло Моє — у тобі. Візьми з нього своє сяйво й не шукай іншого, крім Мене. Адже Я створив тебе багатим і щед-ро вилив на тебе Мою ласку»⁷.

З часом ви, можливо, захочете вивчити напам'ять ці уривки.

РОЗДІЛ 2

Щоб почати ваші обговорення головної теми цієї частини, перечитайте перший уривок, наведений у попередньому розділі, і виконайте подані далі вправи.

1. Заповніть пропуски в наведених нижче реченнях.
 - а. Наш обов'язок — _____ й _____, щоб _____ океану Одкровення Бахаулли.
 - б. Ми повинні докладати зусиль, щоб дістатися берегів океану Одкровення Бахаулли, аби отримати такі _____, які були визначені в незмінних і потаємних Скрижалях.
 - в. Блага, які ми отримаємо з океану Одкровення Бахаулли, відповідатимуть мірі _____.
2. Що означає «повстати»? _____

3. Що означає «докласти зусиль, щоб дістатися» чогось? _____

4. Для досягнення чого кожен шукач повинен докласти зусиль? _____

5. Що означає бути «за мірою» чогось? _____

6. Бахаулла говорить нам, що ми отримаємо блага з океану Його Одкровення за мірою зусиль, яких ми доклали.

а. Наведіть декілька прикладів зусиль, які ми докладаємо, щоб мати можливість отримати такі блага: _____

б. Наведіть декілька прикладів благ, які ми отримуємо: _____

РОЗДІЛ 3

Знаючи, що Одкровення Бахауллі подібне до океану, у глибинах якого приховані перлини величезної цінності, кожен з нас докладає максимальних зусиль, щоб отримати його блага й допомогти іншим дістатися його берегів. Але наскільки далекі, можемо ми спитати себе, від нас береги цього океану? Бахаулла заявляє:

«О слуги мої! Єдиний Бог істинний є Моїм свідком! Цей найвеличніший, цей бездонний та бурхливий Океан близько, вражаюче близько до вас. Погляньте: він ближче до вас, ніж ваша яремна вена! Блискавично, у мить, ви змогли б, якби лише забажали, досягти його й причаститися цієї нетлінної милості, цієї Богом даної благодаті, цього неминущого дару, цієї найпотужнішої та невимовно славної щедрості»⁸.

1. Чого стосується фраза «цей найвеличніший, цей бездонний та бурхливий Океан»? _____

- _____
- _____
2. Наскільки близько цей океан до нас? _____
- _____
- _____
3. Наскільки швидко ми можемо досягти цього океану? _____
- _____
- _____
4. Заповніть пропуски в наведених нижче реченнях.
- а. Найвеличніший океан Одкровення Бахаулли близько, _____
_____ до нас.
- б. Океан Одкровення Бахаулли _____ до нас, ніж наша
яремна вена.
- в. Блискавично, _____, змогли б ми, якби лише забажали,
_____ й _____ океану Його
Одкровення.
- г. Блискавично, в одну мить, змогли б ми, якби _____
_____, досягти його й причаститися океану Його
Одкровення.

РОЗДІЛ 4

Досягнувши берегів океану Одкровення Бахаулли, ми отримуємо його ска-
рби та щедро й безумовно ділимося з іншими його перлинами божественного
проводу, які ми безперервно відкриваємо для себе в процесі навчання, молитви
й медитації, а також у наших зусиллях служити Його Справі та людству. Мож-
ливо, ви захочете виділити час, щоб вивчити напам'ять наведену нижче цитату —
постійне нагадування про те, що цей обов'язок є священним.

**«О подорожній на стезі Бога! Візьми свою частку з океану милості
Його та не позбавляй себе того, що таїться в його глибинах. Будь серед**

тих, хто причастився його скарбів. Краплі з того океану, якби пролилася вона на всіх, хто є на небесах і на землі, вистачило би, щоб збагатити їх щедрістю Бога, Всемогутнього, Всевідця, Всемудрого. Долонями зречення зачерпни його життєдайних вод та окропи ними все створене, щоб очистилося воно від усіх обмежень, накладених людьми, і могло наблизитися до потужного престолу Божого, цього священного й осяйного Місця»⁹.

РОЗДІЛ 5

У міру того як ми проходимемо, один за одним, курси інституту, навчаючись і виконуючи види діяльності, що ними передбачені, наша здатність служити зростатиме й ми зможемо здійснювати такі акти служіння, які сповнюватимуть наші серця безмежною радістю та допомагатимуть нам у реалізації подвійної мети — проведення уроків для духовної освіти дітей, залучення підлітків до програми вивільнення їхніх духовних сил і допомога групі друзів у вивченні книг основної послідовності курсів. Упродовж усієї цієї подорожі Слово Бога, яким ми ділитимемося з іншими — молодими та старшими людьми, буде нашим постійним джерелом натхнення. Тож буде цілком доречним, якщо ми регулярно розмірковуватимемо над його силою та впливом на серце людини. У наведеній нижче цитаті Бахаулла говорять про цю силу.

«Слово Бога можна вподібнити до саджанця, що пустив коріння в серцях людей. Годиться вам сприяти його зростанню живими водами мудрості, освяченими та святими словами, аби коріння його надійно закріпилося, а гілки його вирости до небес і вище»¹⁰.

1. З чим можна порівняти Слово Бога? _____

2. Куди пустило коріння Слово Бога? _____

3. Як нам слід сприяти росту цього дерева? _____

4. Як високо воно може вирости? _____

5. Поясніть декількома реченнями, чому ділитися Словом Бога надзвичайно важливо. _____

РОЗДІЛ 6

Поміркуймо над різними справами, якими ми займаємося в нашому повсякденному житті. Ми піклуємося про наше тіло. Ми навчаємося, аби здобувати знання та відточувати наші розумові здібності. Ми працюємо та розвиваємо навички, завдяки яким живемо як корисні члени суспільства. Ми залучаємося до спорту й відпочиваємо. Численні справи, подібні до цих, усі важливі для нашого інтелектуального розвитку й матеріального добробуту, забирають досить багато нашого часу. Однак, упродовж кожного дня існують особливі моменти, сповнені духовності: коли ми молимося; коли ми, на самоті або з друзями, поглиблюємо наші знання божественних учень або коли, у будь-який з незліченних способів, допомагаємо тим, хто навколо нас, віднайти перлини, приховані в Одкровенні Бахаулли. Чи не є такі моменти безмірно цінними? Чи є більше щастя, ніж бути здатним причаститися цих небесних благословень?

Нам слід завжди пам'ятати, як Абдул-Баха надихав нас присвятити себе піднесенню людства до духовних вершин:

«Ми всі об'єднані одним Божественним задумом, у нас немає жодних матеріальних мотивів, і наше найзаповітніше бажання — ширити Любов Бога по всьому світу»¹¹.

Припустімо, у вас виникла можливість поділитися з другом цитатою з розділу 1, яку ви вивчили напам'ять. Звідки з'являється радість, яку ви відчуваєте у своєму серці? Природно, ви сподіваєтесь надихнути друга словами Бахаулли. Але що станеться, якщо він або вона не продемонструє того ентузіазму, на який ви очікували? Невже радість у вашому серці просто зникає? Чому ні?

РОЗДІЛ 7

Коли ми усвідомлюємо, що з-поміж усього, наявного в нашому житті, ті моменти, коли ми ділимося Словом Бога з іншими, є сповненими особливими благословеннями, ми доходимо надзвичайно важливого висновку: радість, яку ми отримуємо від служіння, полягає в самому акті служіння. Ми сподіваємося, звісно, що ті акти служіння, які ми виконуємо, принесуть гідні результати, але якщо ми занадто зосереджуватимемося на результатах, занадто чутливо реагуватимемо на похвалу чи критику, ми втратимо радість від навчання Віри. Те, що має надихати нас на служіння, — це любов до Бога, а не бажання досягти успіху, отримати блага чи здобути визнання. Зречення усього цього — необхідна умова для радісного служіння. Вивчення поданих нижче цитат допоможе вам поміркувати над цією темою:

«О людино з подвійним баченням! Заплющ одне око й розплющ інше. Заплющ одне на цей світ і все, що в ньому, і розплющ інше на священну красу Коханого»¹².

«О друзі! Не полишайте краси віковичної заради вроди минущої та не прихиляйтеся до цього смертного світу пороху»¹³.

«О сину речення! Повернись обличчям своїм до лику Мого та зречись усього, крім Мене, бо владарювання Моє довготривале, а володіння Моє нетлінне. Якщо прагнеш іншого за Мене, хай навіть шукатимеш у всесвіті довіку, марними будуть пошуки твої»¹⁴.

«О незнайомцю, прийнятий дружньо! Свіча серця твого запалена рукою Моєї влади, не загаси її свавільними вітрами себелюбства й пристрасті. Цілитель усіх твоїх недуг — згадування Мене, тож не забувай про це. Зроби любов Мою своїм скарбом і пильнуй її, мов зіницю ока й життя своє»¹⁵.

«Зречення — немов сонце; у якому серці воно не засяяло б, воно гасить полум'я жадоби й егоїзму. Той, чий погляд осяяний світлом розуміння, неодмінно зречеться світу цього та його марноти... Не дозволяй світу цьому та його гріховності засмучувати тебе. Щасливий той, кого багатство не сповнює марнославством, а бідність — скорботою»¹⁶.

1. Чи означає зречення цього світу жити як самотник? _____
2. Чи можливо зрестися цього світу й водночас володіти чимось? _____

3. Чи можна вважати людину, яка присвячує майже весь час свого життя роботі, зреченою речей цього світу? _____

4. Чи можна вважати людину, яка працює достатньо, аби задовольнити свої нагальні потреби, а решту часу не займається нічим, зреченою цього світу? _____

5. Чи можна вважати людину, яка не може терпіти матеріального дискомфорту на полі служіння, зреченою цього світу? _____
6. Є багато чого, крім матеріальної власності, до чого ми можемо бути прив'язані. До чого ви були би прив'язані, якби були тим, хто:
- хоче здатися, коли виконує акт служіння, але ніхто не віддає цьому належного? _____

 - почувається деморалізованим, коли хтось не приймає ідей, якими він або вона ділиться? _____

 - приховує свої переконання через страх бути неприйнятим іншими? _____

7. Зречення не означає відчуженості чи байдужості. Яке з наведених нижче тверджень може бути ознакою того, що людина не є зреченою?
- _____ Отримувати задоволення від споглядання прогресу інших.
- _____ Припиняти вести дитячий клас, коли декілька учнів погано поведуться.
- _____ Вихвалитися своїми досягненнями.
- _____ Напружено навчатися, щоб відчувати задоволення від власного прогресу.
- _____ Напружено працювати, щоб розвинути свою здібність служити заради спільного блага.

- _____ Бути охайним і підтримувати чистоту та порядок у власній домівці.
- _____ Піклуватися про свої речі.
- _____ Піклуватися про добробут інших.
- _____ Засмучуватися, коли не хвалять за докладені зусилля.

8. Зречення є настільки важливим для кожного з нас, що вам пропонується вивчити напам'ять усі цитати цього розділу.

РОЗДІЛ 8

Заради того, щоб отримати блага радісного життя в служінні людству, нам слід мати бажання докладати зусилля, і наші зусилля можуть вимагати певної міри жертвовності. У буденному житті слово «жертвовність» ми вживаємо досить часто. Якщо близький друг повертається з подорожі на світанку, ми просинаємося рано, щоб зустріти його. При цьому говоримо, що пожертвували кількома годинами сну. Хтось із близьких може захворіти, і тоді ми жертвуємо кількома годинами свого дозвілля для догляду за ним. Трапляються в житті й такі випадки, коли ми повинні надзвичайно тяжко працювати, і тоді ми вважаємо, що жертвуємо комфортом задля досягнення мети.

У нас усіх є дуже сильне бажання служити Справі, щедро віддаючи свій час, енергію та, наскільки можливо, частину наших матеріальних ресурсів. Коли ми чинимо так, слід пам'ятати, що на шляху служіння ми, можливо, відмовляємося від речей цього світу, але те, що ми отримуємо, — це істинне щастя, разом із духовним зростанням. У нас іще буде можливість поміркувати над природою жертвовності в наступних курсах. Від самого початку важливо усвідомити, що воно означає відмову від нижчого заради вищого — так само, як насінина жертвує собою, щоб могло народитися дерево. Жертвовність — носій радості, і радість не стане нашою, доки ми не захочемо докласти наполегливих зусиль.

Бахаулла стверджує:

«Необхідно трудитися, якщо ми прагнемо знайти Його; потрібне завзяття, якщо ми хочемо напитися нектару возз'єднання з Ним; і якщо відп'ємо з чаші цієї, ми відкинемо цей світ»¹⁷.

Абдул-Баха радить нам:

«...не спочивайте, не шукайте спокою, не прив'язуйтеся до насолод цього скороминущого світу, звільніться від будь-яких прихильностей

і всіма силами душі та серця намагайтеся вповні утвердитися в Царстві Бога. Здобуйте скарби небесні. День у день ставайте дедалі більш просвітленими. Крок за кроком наближайтеся до порога єдності»¹⁸.

Усі ми віримо в те, що задля досягнення наших цілей ми повинні докладати зусиль. Але це просте переконання має певні наслідки практичного застосування, про які ми не повинні забувати. По-перше, слід пам'ятати про співвідношення між кількістю необхідної енергії та рівнем складності завдання, яке потрібно виконати. Ми обманюємо себе, коли вважаємо, що можна впоратися меншою силою. Однак обсяг докладених зусиль — не єдиний фактор, який слід брати до уваги. Необхідні також послідовність і наполегливість. Необхідно тримати фокус. Важливою є також звичка доводити виконання завдання до кінця, не перестрибуючи з одного на інше та не полишаючи роботу незакінченою. Зусилля, докладені без ентузіазму, не приносять плодів. Уявіть щотижневий урок духовної освіти дітей. Тиждень у тиждень учитель повинен витрачати певну кількість годин, щоб підготуватися, упродовж заняття він має залишатися цілком зосередженим на тому, щоб допомогти учням зрозуміти зміст уроку, часто відвідувати їхніх батьків та відстежувати прогрес кожної дитини. Що спіткає клас, у якому вчитель готується час від часу, занадто рано чи раптово закінчує урок, коли стомився, не присвячує необхідної кількості часу тому, щоб подумати про кожну дитину й обговорити її прогрес з батьками? І що станеться, якщо уроки просто скасовуються тоді, коли вчитель хоче приділити увагу якомусь іншому питанню, скажімо, провести час із другом, який приїжджає з іншого міста?

Ці декілька зауважень мають переконати вас у тому, що нам слід приділяти увагу як кількості, так і якості зусиль, що ми їх докладаємо для виконання тих видів діяльності, за які беремося. Це стосується не лише актів служіння, які ми виконуємо, але й також нашого власного розвитку. Навіть духовні звички, які ми розглядали в першій книзі серії — регулярно молитися, щодня читати Писання, міркувати над тим, як привести наше життя у відповідність до вчень, щиро брати участь у молитовних зустрічах, — залежать від безперервних зусиль. Нижче наведено декілька тверджень, які стосуються зусиль. Визначення того, які з них правдиві, допоможе вам додатково поміркувати над цим питанням.

_____ Якщо ти розумний, тобі не потрібно напружено працювати.

_____ Навіщо йти довгим шляхом? Завжди шукай найкоротший.

_____ Як дбаєш, так і маєш.

_____ Мрій з розмахом; твої бажання здійсняться.

_____ Чим більший приз, тим сильніше прагнення.

_____ Чим значніше зусилля, тим солодша нагорода.

_____ Якщо з першої спроби не вдалося досягти успіху, пробуй знов і знов.

_____ Навіщо працювати, якщо можна зробити так, щоб інші все зробили замість тебе?

_____ Якщо це вимагає занадто багато зусиль, то йому на судилося бути.

_____ Маленькими кроками — регулярними й послідовними — можна пройти довгий шлях.

_____ Ніщо з того, що варто мати, не дається легко.

_____ Досконалість вимагає щирої відданості.

_____ Подорож у тисячі миль починається з одного кроку.

_____ Не достатньо просто плисти за течією.

_____ Не слід чекати, поки щось станеться; потрібно діяти, аби щось відбулося.

_____ Успіх залежить від везіння.

_____ Нам не досягти нашої подвійної мети за помахом чарівної палички.

_____ Ми повинні звітувати перед собою щодня.

Ми йдемо шляхом служіння, прагнучи досягти власного духовного та інтелектуального зростання й зробити внесок до трансформації суспільства. Цілком очевидно, що реалізація цієї подвійної мети вимагає багато зусиль із нашого боку. Бахаулла говорить нам:

«Незрівнянний Творець створив усіх людей з однієї речовини й підніс їхню сутність над усіма іншими Його створіннями. Тож успіх або невдача, прибуток чи збитки мають залежати від зусиль самої людини. Чим більше вона докладає зусиль, тим більшими будуть її досягнення»¹⁹.

Можливо, ви захочете вивчити напам'ять наведений вище уривок, якщо досі цього не зробили.

РОЗДІЛ 9

Для того щоб отримувати радість від служіння, нам слід розвивати в собі певні моральні установки. Наприклад, ми повинні бути вдячними за дар служіння, яким Бог наділив нас; цілком неприйнятно вважати, що ми робимо Богу послугу тим, що служимо Його Справі. Також нам слід навчитись уникати песимізму та мати в житті оптимістичний погляд на світ. Перешкоди на шляху служіння можна обернути на сходинки до подальшого розвитку. Навіть якщо ми зазнаємо труднощів, ми дивимося в майбутнє очима, сповненими віри. Наведені нижче слова Абдул-Баха вказують на надію й оптимізм, якими мають відзначатися наші зусилля.

«Насінина, що попервах така маленька, виросте зрештою в могутнє дерево. Не дивіться на насінину — дивіться на дерево, на його квіти, листя й плоди»²⁰.

«Збагни ж усю життєдайну силу цього крихітного зернятка, яке справжній Хлібороб руками Своєї милості посіяв у зорану ниву Господню, поливав дощами дарів і щедрот, а тепер плекає теплом і світлом Денного Світила Істини»²¹.

«Коли ви бачите дерево, яке росте та розвивається, будьте сповнені надії щодо результату цього. Воно врешті-решт зацвіте й принесе плоди. Якщо ви бачите суху деревину чи старі дерева — немає жодної надії на врожай»²².

«Тому-то ті, кого любить Бог, повинні невтомно плекати й живити водою своїх зусиль це дерево надії»²³.

«Якщо серце відвертається від благословень, які пропонує Бог, як воно може сподіватися на щастя? Якщо воно не покладає своєї надії та довіри на милість Бога, де воно може знайти спокій?»²⁴

Щоб поміркувати над цими уривками, доповніть подані нижче речення.

1. Насінина, що попервах така маленька, зрештою _____

2. Нам слід дивитися не на насінину, а на _____

3. Ми повинні розпізнати, наскільки важливим є це крихітне зернятко, яке Бог руками Своєї милості _____

-
-
4. Коли ми бачимо дерево, що росте й розвивається, ми повинні _____

 5. Коли ми бачимо дерево, яке росте й розвивається, ми повинні сподіватися,
що воно _____

 6. Водю своїх зусиль ми повинні _____

 7. Якщо серце відвертається від благословень, які пропонує Бог, _____

 8. Якщо серце не покладає своєї надії та довіри на милість Бога, _____

Тепер поміркуйте хвилинку: чи згодні ви, що радісний та сповнений надії дух, у поєднанні зі смиренністю, є джерелом радості для інших? І завжди пам'ятаймо про те, що, повстаючи на служіння Справі, ми несемо радісні звістки про світанок нового Дня — Дня об'єднання людства. Нехай наведені нижче слова Бахаулли звучать у наших серцях.

«Щасливі ті, що діють; щасливі ті, що розуміють; щаслива та людина, яка міцно тримається істини, зреклася всього, що є на небесах, і всього, що є на землі»²⁵.

ПОСИЛАННЯ

1. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CLIII, par. 5. — Wilmette: Bahá'í Publishing, Trust, 1983, 2017 printing. — P. 369.
2. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CXXXII, par. 3. — Wilmette: Bahá'í Publishing, Trust, 1983, 2017 printing. — P. 326.
3. *Бахаулла. Потаємні Слова*. З арабської № 2: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
4. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CVI, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing, Trust, 1983, 2017 printing. — P. 241.
5. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CIX, par. 2. — Wilmette: Bahá'í Publishing, Trust, 1983, 2017 printing. — P. 243.
6. *Bahá'u'lláh. Women: Extracts from the Writings of Bahá'u'lláh, 'Abdu'l-Bahá, Shoghi Effendi and the Universal House of Justice*. № 53 / Compiled by the Research Department of the Universal House of Justice. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1986, 1997 printing. — P. 26.
7. *Бахаулла. Потаємні Слова*. З арабської № 11: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
8. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CLIII, par. 5. — Wilmette: Bahá'í Publishing, Trust, 1983, 2017 printing. — P. 370.
9. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CXXIX, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing, Trust, 1983, 2017 printing. — P. 316.
10. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. XLIII, par. 9. — Wilmette: Bahá'í Publishing, Trust, 1983, 2017 printing. — P. 109.
11. *Паризькі бесіди*. Промови, виголошені Абдул-Баха́ 1911 р. № 32/2: Пер. з англ. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2025. — 130 с.
12. *Бахаулла. Потаємні Слова*. З арабської № 12: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
13. *Бахаулла. Потаємні Слова*. З арабської № 14: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
14. *Бахаулла. Потаємні Слова*. З арабської № 15: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.

15. *Бахаулла. Потаємні Слова*. З арабської № 32: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
16. *Bahá'u'lláh. Extracts from Bahá'í Sacred Writings // The Bahá'í World: Volume One, 1925–1926*. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1926, 1980 printing. — P. 42.
17. *The Call of the Divine Beloved: Selected Mystical Works of Bahá'u'lláh*. № 2.12. — Haifa: Bahá'í World Centre, 2018. — P. 17.
18. *Tablets of the Divine Plan: Revealed by 'Abdu'l-Bahá to the North American Bahá'ís*. № 13.6 / From a Tablet to the Bahá'ís of Canada and Greenland. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1993, 2006 printing. — Pp. 95–96.
19. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. XXXIV, par. 8. — Wilmette: Bahá'í Publishing, Trust, 1983, 2017 printing. — P. 91.
20. *Абдул-Баха. Вибране з Писань*. № 40: Пер. з англ. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
21. *Абдул-Баха. Вибране з Писань*. № 40: Пер. з англ. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
22. *'Abdu'l-Bahá. The Promulgation of Universal Peace // Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912 / From a talk given on 11 May 1912*. — Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012. — Par. 2. — P. 153.
23. *Абдул-Баха. Вибране з Писань*. № 206: Пер. з англ. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
24. *Паризькі бесіди*. Промови, виголошені Абдул-Баха́ 1911 р. № 34/8: Пер. з англ. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2025. — 130 с.
25. *Bahá'u'lláh. Epistle to the Son of the Wolf*. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2016 printing. — P. 139.

Духовно наснажливі бесіди

Мета

Набути вміння втілювати
духовні принципи в бесіди.

РОЗДІЛ 1

У першій частині цієї книги ми говорили про безмірну радість, яку ми отримуємо, коли ділимося Словом Бога з іншими. По мірі того як ми йдемо шляхом служіння, з'являється чимало можливостей, щоб обговорити з друзями та знайомими осяяння, які ми здобуваємо з Одкровення Бахаулли. Серед найважливіших здібностей, які нам необхідно розвивати, є ті, що надають нам можливості робити внесок до змістовних і духовно наснажливих бесід. Мета цієї та наступної частин — допомогти вам із цим. У цій частині ви розмірковуватимете про те, як підвищити рівень розмови, посилаючись на духовні принципи, коли це доречно. У наступній частині ви поміркуєте над тим, як ініціювати та підтримати серію бесід на певні теми, що є складовою систематичного зусилля з розбудови динамічної громади у вашому селі чи сусідстві.

У наступних розділах ми розглянемо ряд оповідей на різні теми. Ці оповіді, хоч і не є точними цитатами, ґрунтуються на промовах і Скрижалях Абдул-Баха та містять чимало фраз, які Він використовував. Вам слід прочитати кожну оповідь декілька разів, визначити послідовність ідей та по черзі переказувати ці оповіді вголос доти, поки ви не зможете розповідати їх без особливих зусиль. Така вправа допоможе вам підготуватися до того, аби невимушено говорити, коли ви вважатимете за доцільне звернутися до вчень Віри, щоб сприяти розвитку обговорення.

У цій частині ви, звісно ж, продовжите вивчати напам'ять уривки з Писань, адже вони наділені особливою силою, що проникає в людське серце, і, вплетені у вашу мову, матимуть глибокий вплив на слухача. Проте, цитування Писань у бесіді вимагає мудрості. Необхідно пам'ятати про помірність, баланс між прямим цитуванням Писань і використанням власних слів для пояснення вчень Віри. Щоб досягти цього балансу, необхідно присвятити значну кількість часу й енергії вивченню Вчень і дозволити їм формувати ваші думки та почуття.

РОЗДІЛ 2

Перша оповідь, яку вам пропонується розглянути, стосується потреби людства в Навчителі.

Якщо ми подивимося на світ буття, то помітимо, що сфери мінералів, рослин, тварин і людей — усі й кожен — мають потребу в навчителі. Саду потрібен садівник. Щоб дати багатий урожай, землі потрібен фермер. Якщо людину залишити саму в дикій місцевості, вона поводитиметься, як тварина. Якщо ж їй надати освіту, вона зможе досягти високих вершин успіху. Без навчителів не було б цивілізації.

Існує три види освіти: матеріальна, соціальна й духовна. Матеріальна освіта стосується розвитку тіла. Соціальна освіта пов'язана із цивілізацією та прогресом. Вона стосується систем державного управління, організації суспільства, добробуту людей, торгівлі та промисловості, мистецтва й науки, важливих винаходів і великих починань. Духовна освіта полягає в набутті божественних досконалостей. Ця освіта — істинна, адже завдяки їй розвивається духовна природа — вища природа людської істоти.

Для того щоб розвиватися, людству необхідний навчитель, наділений чіткими повноваженнями бути навчителем у матеріальній, соціальній та духовній сферах. Якби хтось сказав: «Я обдарований досконалим інтелектом, тож мені не потрібен такий навчитель», — він би суперечив очевидному. Це так, наче дитина говорить: «Не треба мене навчати, я поводитимусь так, як підказують мені мої міркування та розум, і самостійно досягну досконалості».

Людство завжди відчувало потребу в такому досконалому навчителі, який може допомогти йому належним чином упорядкувати питання харчування та тілесного здоров'я, може надихнути його розвиватись у сфері знань, винаходів і відкриттів і, що найважливіше, може вдихнути в нього життя духа. Жодна людська істота не в змозі виконати такі неймовірно важкі завдання. Тільки Божоявлення володіють силою, щоб виконати їх. Це — обрані Душі, Яких час від часу Бог відправляє бути всесвітніми Навчителями людства.

1. Кілька разів прочитайте оповідь у своїй групі та допоможіть одне одному добре засвоїти її зміст. Вам слід ставити одне одному запитання, які стосуються представлених ідей, і попрактикуватися висловлювати їх природно та з легкістю.
2. Тепер обговоріть у вашій групі, як ті ідеї, про які ви дізналися з оповіді, можуть бути додані до бесіди. Звичайно ж, ви не будете несподівано говорити друзям, що освіта буває трьох видів. Варто подумати про можливі ситуації, у яких наведені вище ідеї будуть доречними. Можливо, тема обговорення стосуватиметься морального занепаду суспільства або як працювати заради покращення світу. Поміркуйте над різними бесідами, до яких ви залучаетесь разом із друзями, членами родини та знайомими. Чи є серед питань, які для них важливі, такі, що дають можливість обговорити ідеї, запропоновані в цій оповіді?

3. Досить часто під час бесіди виникають запитання щодо тем, подібних до тієї, яку ви щойно дослідили. Що б ви сказали, якби хто-небудь спитав: «Хто ж ці Навчителі, про яких ви говорите?»

4. Нижче подано кілька цитат із Писань Бахаулли, що стосуються потреби людства в Навчителі. Поміркуйте над ними та вивчіть напам'ять хоча б одну з них. У такий спосіб ви матимете можливість вплітати уривки з Писань у вашу мову, коли це доречно.

«Усі люди створені для того, щоб рухати вперед цивілізацію, яка постійно розвивається»¹.

«Задум єдиного Бога істинного, хай звеличена буде слава Його, — явити Себе людям — полягає в розкритті тих самоцвітів, що приховані в родовищі їхніх істинних та глибинних сутностей»².

«Задум Божий — послання Пророків Своїх людям — є подвійним. По-перше, звільнити чад людських із темряви невігластва й направити їх до світла істинного розуміння. По-друге, забезпечити мир і спокій людству та надати всіх засобів для їхнього утвердження»³.

«Люди в усі часи та за будь-яких обставин потребують того, хто напучував, направляв, наставляв і навчав би їх»⁴.

РОЗДІЛ 3

У наступних абзацах ідеться про те, що Бога можна пізнавати лише через Його Явителів, і ця інформація буде корисною у ваших бесідах з друзями.

Поміркуйте про безмежний всесвіт. Чи можливо, щоб він був створений без Творця? Чи що сутність Творця може бути осягнута тим, що Він створив? Якщо подивитися на все створене, ми побачимо, що все нижче за рівнем не здатне осягнути сили того, що стоїть вище. Тому камінь чи дерево, як би вони не розвивалися, ніколи не осягнуть сили зору чи слуху. Тварина ніколи не зможе осягнути сутності людської істоти й усвідомити сили людського духу. Отже, як же ми, створені, можемо зрозуміти сутність нашого Творця?

Хоч власним розумом ми ніколи не зможемо досягнути Бога, ми не позбавлені можливості пізнавати Його. Час від часу на землі з'являється особлива Істота, що є Богоявленням. Уся досконалість, щедрість і велич, притаманні Богові, проявляються в цих Святих Богоявленнях, подібно до променів сонця, які відбиваються в чистому відполірованому дзеркалі. Коли говорять, що дзеркало відбиває сонце, це не означає, що сонце зійшло зі своїх висот і стало частиною дзеркала. Аналогічно, Бог не спускається з небес святості до цього рівня існування. Це означає таке: усе, що людство знає, вивчає та розуміє щодо імен, якостей і досконалостей Бога, стосується Його Святих Явителів.

1. Після того як ви декілька разів прочитаєте цю оповідь у своїй групі й дасте відповіді на запитання щодо змісту, поставлені одне одному, вам слід попрактикуватися висловлювати думки з певною мірою легкості.
2. Тепер обговоріть у своїй групі, як можна було би природно використати в бесіді думки, з якими ви тут ознайомилися. Це легко зробити, наприклад, у бесіді про існування Бога або сенс життя. Які ще теми та питання, що порушуються в бесідах у вашій родині та серед друзів, могли б надати можливість поділитися цими думками?

3. Припустімо, що в розмові з вашими друзями ви отримали нагоду представити ідеї, які ви щойно вивчили. Як ви відповіли б, якби хтось із них запитав: «Що ми знаємо про Бога через Його Явителів?»

4. Можливо, ви захочете вивчити один чи більше з поданих нижче уривків із Писань Бахаулли, щоб мати змогу цитувати їх, коли спілкуєтеся з друзями на цю тему.

«Пізнання Того, Хто є Початком усього сущого, і досягнення Його неможливі, крім як через пізнання та досягнення цих сьйних Істот, що походять від Сонця Істини»⁵.

«Особа Богоявлення одвічно була представником і глашатаєм Божим. Вона, воістину, є Вранішньою Зорею найвеличніших Титулів і Серцем Світання Його піднесених Якостей»⁶.

«Навіть більше, будьте певні, що справи та діяння всіх і кожного із цих Явителів Бога та навіть усе, що притаманне їм, і все, що вони можуть явити в майбутньому, — усе це визначено Богом і є відбиттям Його Волі й Задуму»⁷.

РОЗДІЛ 4

Єдність релігії — питання, що цікавить багатьох, і викладені нижче думки допоможуть вам у численних випадках.

Ми повинні любити світло незалежно від того, з якої лампи воно сяє. Ми повинні любити троянду незалежно від того, у якому квітнику вона цвіте. Ми повинні бути шукачами істини незалежно від джерела, з якого вона походить. Прихильність до однієї лампи може завадити нам гідно оцінити світло, яке сяє з іншої. У пошуках істини ми повинні звільнитися від заздалегідь складених уявлень і відмовитися від упереджень. Якщо наша чаша наповнена нашим «Я», там немає місця для води життя.

Релігія — це світло для світу. Вона скеровує наші кроки та відчиняє для нас двері нескінченної радості. Коли ми, вільні від обмежень догматичних вірувань і бездумного наслідування, досліджуємо вчення всіх великих релігій, ми усвідомлюємо, що всі вони спираються на ту саму основу. Усі вони відкривають знання про Бога. Вони прагнуть сприяти розвитку світу людства.

Звісно, соціальні закони та настанови, які поширює кожна релігія, відрізняються залежно від вимог часу та місця. Але за своєю суттю всі релігії — єдині. Вони плекають віру, знання, безсумнівність, справедливість, благочестя, шляхетність, надійність, любов до Бога та милосердя. Вони навчають чистоти, зречення, смирення, витримки, терпіння та стійкості. Ці людські чесноти оновлюються в кожному Законострої.

На превеликий жаль, через упередження та сліпе наслідування багато хто не здатен побачити єдність, на якій ґрунтуються всі релігії. Провід Бога для людства — це істина, а істина неподільна, вона — одна. Якщо ми незалежно дослідимо істину, відкидаючи упереджені переконання, то наше дослідження приведе до єдності. Релігія має об'єднувати нас; вона має створювати узи любові серед

людей. Якщо ж вона стає причиною ворожнечі та незгод, то краще б релігії не існувало.

1. Як і в попередньому розділі, вам слід прочитати наведену вище оповідь кілька разів у своїй групі, обговорити її зміст, поставити одне одному запитання щодо ідей, викладених у ній, і попрактикуватися добре представляти їх.
2. Поміркуйте у вашій групі, як би ви могли вплітати опрацьовані вами ідеї в розмову, скажімо, про конфлікт між релігіями, дуже частий у думках людей. Утім, ви також можете опинитися серед декількох друзів, які обговорюють важливість пошуку істини та здатність не піддаватися маніпуляціям пропаганди. Згадайте ваші нещодавні бесіди з друзями й сусідами, колегами та знайомими. Обговоренню яких питань — з тих, що їх турбують, — піде на користь побудова бесіди навколо цих ідей?

3. Як би ви відповіли, якби хтось після того, як ви поділилися вищенаведеними думками, запитав у вас: «Які з істин є спільними для всіх релігій?»

4. Пропонуємо вам вивчити напам'ять одну чи дві з наведених далі цитат з Писань Бахаулли.

«Не може бути жодних сумнівів у тому, що народи світу — до якої раси чи релігії вони не належали б — черпають натхнення з того самого небесного Джерела та є підданими єдиного Бога»⁸.

«Спілкуйтеся з прихильниками всіх релігій у дусі товариськості та братерства»⁹.

«Основоположний задум, що животворить Божу Віру та Його Релігію, полягає в обстоюванні інтересів і сприянні єдності роду людського...»¹⁰

«Божя релігія призначена для любові та єдності; не робіть її причиною ворожнечі та розбрату»¹¹.

РОЗДІЛ 5

Зв'язок науки й релігії — наступна тема, яку вам пропонують розглянути.

Релігія та наука мають бути узгоджені між собою. Бог наділив нас розумом, щоб ми могли сприймати те, що є істинним. Очікується, що як релігія, так і наука відповідатимуть стандартам розуму. Отже, їм слід перебувати в злагоді між собою. Вони — два крила, на яких людський розум може злетіти до неосяжних височин; два крила, на яких людство може літати. Одного крила недостатньо.

Наука — це дар Бога. Вона відкриває закони матеріального світу та наділяє нас здатністю долати ті обмеження, які наклала на нас природа. За допомогою наукових пристроїв ми бачимо те, що є невидимим для неозброєного ока, і можемо миттєво спілкуватися на великих відстанях. Наука об'єднує теперішнє й минуле, а також осягає таємниці майбутнього. Прогрес народу залежить від наукових досягнень.

Релігія Бога — глашатай істини, поборник знань і цивілізатор людської раси. Без релігії наука стає інструментом для поширення матеріалізму, що врешті-решт призводить до відчаю. Коли релігія протиставляється науці, вона стає простим марновірством. Якщо ж релігія та наука йтимуть нога в ногу в гармонії, більшість ненависті й грікоти, що наразі є причиною нещастя людства, зникнуть.

1. Як завжди, прочитайте оповідь, абзац за абзацом, декілька разів у вашій групі та ставте одне одному запитання, доки не запам'ятаєте зміст настільки добре, щоб мати можливість із легкістю представляти його.
2. Як би ви відреагували, якби хтось сказав таке: «Релігія — це пережиток минулого; наука розв'яже всі проблеми людства»? Чи допоможе в цій ситуації, якщо ви поясните, що релігія — не те саме, що й марновірство, але без науки вона ним стає та що наука без релігії призводить до відчаю, який породжує матеріалізм? Чи могли б ви навести приклади того, як це відбувається?

-
-
3. Пропонуємо вам вивчити напам'ять одну чи більше з наведених далі цитат із Писань Бахаулли.

«Першою та найголовнішою серед цих милостей, якими Всемогутній обдарував людину, є дар розуміння. [...] Цей дар наділяє людину здатністю розпізнавати істину в усьому, приводить її до того, що правильно, і допомагає їй розкривати таємниці всесвіту»¹².

«Подивись на світ і поміркуй трохи про нього. Він знімає покрив із книги самого себе перед твоїми очима й відкриває те, що Перо Господа, Творця, Обізнаного з усім, написало в ній»¹³.

«Знання — немов крила для життя людини та драбина для її сходження вгору. Оволодіння ними — обов'язок кожного»¹⁴.

РОЗДІЛ 6

Єдність людства — це тема, яка сьогодні знаходить відгук у серцях людей по всьому світу, і багато хто із задоволенням обговорив би з вами викладені нижче ідеї.

Сад, у якому поруч ростуть квіти різноманітних кольорів та ароматів, тішить око. Та, хоча й різні, усі квіти зростаються тим самим дощем та отримують тепло від одного сонця. Це саме стосується й людства. Воно представлено людьми багатьох різних рас і кольорів шкіри. Але всіх створив один Бог і всі походять з одного витoku. Розмаїття в людській родині має бути джерелом гармонії, так само, як у музиці, де різні ноти об'єднуються, щоб створити ідеальний акорд.

Єдність необхідна для існування. Любов — головна причина життя. У матеріальному світі елементи всього тримаються разом завдяки закону тяжіння. Закон тяжіння об'єднує певні елементи в гарну квітку. Але якщо це тяжіння зникне, квітка розпадеться й припинить своє існування. Це стосується й людства. Взаємне тяжіння, гармонія та єдність — це сили, які об'єднують людство.

Бахаулла створив план об'єднання всіх народів землі. Ми повинні докласти максимум зусиль, аби залучити їх до цього кола єдності. Коли ми зустрічаємо людей, чий раса, національність, вірування чи думки відрізняються від наших, нам не слід дозволяти цим відмінностям ставати перешкодами між нами. Ми маємо думати про них, як про троянди іншого кольору, що ростуть у чудовому саду людства, і радіти тому, що ми є серед них.

1. Після того як ви ретельно опрацювали вищенаведену оповідь, аналогічно до попередніх, поміркуйте над багатьма бесідами, що відбуваються навколо вас. Які питання, що на думці в людей, дадуть вам можливість поділитися з ними цими ідеями?

2. Обговорення єдності людства може перерости в обговорення важливості єдності у вашій громаді. Скажіть декілька слів про те, як кожен із нас може посприяти єдності.

3. Можливо, ви захочете вивчити напам'ять одну чи більше з наведених нижче цитат, аби мати можливість скористатися ними, коли говоритимете на цю тему з друзями.

«Скинiю єдностi зведено; не ставтеся одне до одного як до незнайомцiв. Ви — плоди одного дерева та листя одної гiлки»¹⁵.

«Свiтло єдностi таке могутнє, що може осяяти всю землю»¹⁶.

«Обернiть вашi обличчя в бiк єдностi та дозвольте блиску її свiтла осяяти вас. Зберiться разом i, заради Бога, постановiть викоренити все, що є джерелом суперечок мiж вами»¹⁷.

«Людинi належить наполегливо дотримуватися того, що сприятиме братерству, добросердостi та єдностi»¹⁸.

РОЗДІЛ 7

Наведена далі оповідь допоможе вам зробити свій внесок в обговорення теми справедливості — теми, яка турбує більшість людей.

Різниця в здібностях особистостей є фундаментальною для людського існування. Однак неможливо, щоб люди були рівними в усьому. Крім того, людські справи цілком мають ґрунтуватися на принципах справедливості. Справедливість має бути священною, а права кожної людини — захищені.

Справедливість не є обмеженою, вона є універсальною якістю. Вона має пронизувати всі сфери людського життя. Усі й кожен член суспільства мають користуватися благами цивілізації, адже ми всі належимо до єдиного організму, яким є людство. Якщо одна частина цього організму страждає чи відчуває біль, неминуче страждатимуть інші. Як так може бути, щоб один був уражений, а решта почувалися добре? Сучасному суспільству бракує необхідної взаємної турботи та гармонії; воно не добре впорядковане. Необхідні такі закони й принципи, які забезпечували би добробут і щастя всієї людської родини.

Справедливість спирається на стовпи винагороди й покарання. Уряди, що контролюються людьми без віри, без страху перед Божою карою, запроваджуватимуть несправедливі закони. Необхідні як надія на винагороду, так і страх покарання, щоб запобігти гнобленню. Члени законодавчих і виконавчих органів повинні усвідомлювати духовні наслідки своїх рішень. Правителі, які впевнені, що наслідки їхніх дій впливатимуть на них і за межами цього земного життя, та які знають, що їхні судження зважуватимуться на вагах Божественної справедливості, безсумнівно, уникатимуть тиранії та гноблення.

1. Коли ви навчилися природно висловлювати наведені вище ідеї, подумайте, у бесідах на які теми були б доречними осяяння, що їх пропонує оповідь.

2. Як би ви відповіли тому, хто вважає, що несправедливість ніколи не припиниться?

-
-
-
3. Далі наведено декілька цитат із Писань Бахаулли, темою яких є справедливість та які вам бажано вивчити напам'ять.

«Світло людське — то Справедливість. Не загасить його свавільними вітрами гніту й тиранії. Мета справедливості — установлення єдності між людьми»¹⁹.

«Жодному саяву не зрівнятись із саявом справедливості. Упорядкованість світу та спокій людства залежать від неї»²⁰.

«Справедливість виховує світ, адже її підтримують два стовпи — винагорода та покарання. Ці два стовпи є джерелами життя для світу»²¹.

РОЗДІЛ 8

Прірва між багатими та бідними розширюється щодня, і наступна оповідь допоможе вам у розмові з друзями на цю тему й теми, що з нею пов'язані.

Сьогодні, через нестачу взаємної турботи й гармонійних стосунків, деякі члени суспільства задоволені, проводячи життя у великому комфорті та розкошах, у той час як інші потребують їжі й даху над головою. Дехто надзвичайно багатий, а інші живуть у край злиденно.

Закони суспільства мають бути сформульовані та запроваджені так, щоб було неможливим для декого накопичувати непомірні багатства, а для інших — бути знедоленими. Це не означає, що всі мають бути рівними, адже все створене відзначається різноманітністю положення та здібностей. Але прикрому надлишку багатства, що супроводжується гнітючою бідністю, можна покласти край. Якщо капіталіст має право володіти статком, так само справедливо й те, що робітник має отримувати достатньо коштів для існування. Коли ми бачимо надзвичайну бідність, поруч ми знайдемо й тиранію.

Суть питання полягає в тому, що Божественна справедливість має знайти вияв у людських обставинах. Засади економічного стану є божественними за своєю природою й асоціюються зі світом серця та духа. Багаті повинні віддавати частку свого статку; вони повинні пом'якшити свої серця та розвинути співчутливість розуму. Серця мають стати настільки зв'язаними одне з одним, любов має так запанувати, що заможні з превеликим бажанням, крок за кроком постійно впроваджуватимуть економічні реформи. Вони самі повинні усвідомити: те,

що вони володіють великими багатствами, поки в суспільстві панує крайня бідність, є несправедливим і незаконним. Отже, вони залюбки віддаватимуть частку свого багатства, при цьому залишаючи собі стільки, скільки достатньо, аби їхнє життя було комфортним.

1. Перечитайте оповідь та опрацюйте її у своїй групі, як ви робите зазвичай. Людей турбує багато питань, що пов'язані з багатством і бідністю, наприклад працевлаштування, заробітна плата, житло. Чи можете ви запропонувати інші теми, в обговоренні яких стануть у пригоді думки, наведені в цій оповіді?

2. Що ви відповіли б, якби хтось, почувши наведені вище ідеї, запитав: «Ти кажеш, що багаті зрозуміють і підтримають суворі податкові закони й охоче платитимуть належне? Що змушує тебе думати, що це можливо?»

3. Пропонується вивчити напам'ять одну чи дві з наведених нижче цитат із Писань Бахауллі.

«...ви маєте приносити добрі й небачені плоди, щоб ви самі та інші могли отримати користь від них. Тому належить кожному займатися ремеслами й мати професію, бо в цьому полягає секрет добробуту, о мужі розуміння!»²²

«Якщо очі твої обернені до милосердя, облиш те, що приносить користь тобі, і тримайся того, що приносить користь людству. А якщо очі твої обернені до справедливості, обирай для свого сусіда те, що ти обрав би для себе»²³.

«Благословенний той, хто надає перевагу братові своєму перед собою»²⁴.

«Жоден добрий учинок не був і не буде втрачений, адже добродійні діяння — скарби, які зберігає Бог на благо тим, хто діє»²⁵.

«...стерезіться, аби не переступити межі помірності та не вважатися серед марнотратних»²⁶.

РОЗДІЛ 9

Нижче наведено декілька ідей, які допоможуть вам узяти участь в обговореннях теми упередженості.

Упередження всіх видів: релігійні, расові, гендерні, етнічні, економічні — руйнують структуру людства та суперечать велінням Бога. Упродовж тисяч років людство страждає від війн і кровопролиття, спричинених тим чи іншим упередженням. Поки вони існують — людство не матиме спокою.

Бог надсилає нам Своїх Пророків з єдиною метою — сприяти любові та єдності. Усі священні Книги — це записане слово любові. Якщо вони перетворюються на причину відчуженості, то вони стають марними. Тож релігійні упередження особливо суперечать волі та велінню Бога.

Національні упередження — абсолютно невиправдані. Земля — це єдиний край, одна країна. Лінії та кордони, що відокремлюють нації, — уявні; вони не були створені Богом. Люди проголосили річку кордоном між двома державами, надаючи кожній стороні окрему назву, тоді як річка була створена для обох і вона є природною водною артерією для всіх. Хіба не уява та неосвіченість спонукають людей перетворювати дари життя на причину для війни та руйнування?

Расові упередження — це ніщо інше, як забобони. Колір шкіри людини — лише результат адаптації її прашурів до клімату й навколишнього середовища. Характер — ось істинний критерій людяності. Досконалість не залежить від раси чи кольору шкіри. Віра, чистота серця, добрі вчинки та гідна мова — ось що прийматиме край порога Бога.

Упродовж тривалого часу жінок робили підпорядкованими чоловікам та ображали. Відмінності між чоловіком і жінкою — вимога фізичного світу; у світі духа вони рівні. У судженні Бога немає різниці, є людина чоловіком чи жінкою. Усе людство Він наділив розумом і здібністю до сприйняття. Усі мають здатність набувати чеснот. Нині немає обставин, у яких стать людини надає підстави для вияву дискримінації.

Згідно зі Старим Заповітом, Бог сказав: «Створимо людину за образом нашим, за нашою подобою». Це, звісно, стосується також і жінок. Людська істота була створена за образом Бога; інакше кажучи, божественні чесноти

відбиваються та виявляються в людській реальності. Це також істинно для всього людства. Украй неприйнятно стверджувати, що лише люди якогось одного кольору шкіри, етнічного походження чи національності були створені за подобою Бога. Украй абсурдно припускати, що лише багаті були створені за Його образом, чи вважати високе положення в суспільстві критерієм близькості до Бога. Людство не може досягати просвітлення інакше, крім як через відмову від упереджень і набуття норм моральної поведінки, що від Царства.

1. Опрацюйте цю оповідь так само, як ви це робили з попередніми, а потім поміркуйте над деякими проблемами, які ваші друзі та сусіди згадують у бесідах та рішеннях яких вимагає усунення упереджень.

2. Що б ви відповіли, якби хтось, почувши від вас вищенаведені ідеї, запитав: «Чи можемо ми бути упередженими, але не розуміти цього?»

3. Ви, мабуть, знайдете можливість внести до вашого обговорення цих ідей одну-дві з наведених нижче цитат із Писань Бахаулли.

«Земля — одна-єдина країна, а всі люди — її громадяни»²⁷.

«Усі пагони світу з'явилися від одного Дерева, усі краплі — з одного Океану, і всі творіння зобов'язані своїм існуванням одній Сутності»²⁸.

«Той насправді є людиною, хто нині присвячує себе служінню всьому роду людському»²⁹.

«Світло доброї вдачі перевершує світло сонця та його сяйво»³⁰.

«Винятковість людини полягає не в прикрасах чи багатстві, а радше в шляхетній поведінці та істинному розумінні»³¹.

«Волею Бога тобі може бути дарована милостива допомога за будь-яких обставин, аби міг ти розбити вщент ідолів упередження та зірвати завіси людських фантазій»³².

«З усіх людей найнедбаліший той, хто марно сперечається та намагається звеличитися над братом своїм»³³.

РОЗДІЛ 10

Під час спілкування з друзями вам часто випадатиме нагода звернути увагу на ідеї, представлені в наведеній нижче оповіді — щодо рівності між чоловіками й жінками.

Фізичне сонце своїм світлом і теплом розкриває реальність усього суцього на землі. Захований в дереві плід з'являється на його гілках як відповідь на силу сонця. Так само й Сонце Істини, сяючи в усій своїй розкоші на духовному небі, освітлює реальності, що в минулому були невидимими. Саме тому в цей вік принцип рівності чоловіків і жінок було цілком визнано, і наразі це доведений факт.

Бахаулла ясно стверджує, що в очах Бога немає жодної різниці між чоловіками й жінками. Положення нерівності, що існувало впродовж віків, зумовлювалося зовсім не перевагами чоловіків; так сталося через те, що жінкам не було надано таких самих можливостей для розвитку їхнього потенціалу. Проте, у супереч упередженому ставленню, в історії відомо про життя багатьох жінок, які здобули визначні досягнення.

Однією з таких жінок була перська поетеса на ім'я Тахіре. Народилася вона в першій половині дев'ятнадцятого сторіччя в країні, де жінки були цілком залежні від чоловіків. Вона була першою жінкою, яка прийняла правдивість нового Божого Одкровення. Побачивши світанок нового Дня, вона впевнилася, що настав час визнати реальність рівності чоловіків і жінок. Тахіре віддала свої сили проголошенню цієї істини. Її ерудованість і красномовство спантеличували найбільш освічених мужів того часу. Незважаючи на те що проти неї повстали всі сили жорстокого шаха й неосвіченого та пихатого духовництва, вона ні на мить не вагалася говорити правду й віддала своє життя за Справу, яку вона так твердо прийняла.

Вірити в те, чого немає в задумі Бога, є нецтвом і забобонами. Нині жінкам потрібно надати всіх можливостей отримувати освіту й займати рівне з чоловіками положення в усіх сферах людської діяльності. Доки рівність між чоловіками й жінками не стане реальністю в цьому світі так само, як у духовному королівстві, справжній прогрес людства буде неможливим.

1. Вам слід, як завжди, опрацювати цю оповідь у вашій групі та потренуватися висловлювати подані вище ідеї. Чи були у вас нещодавно бесіди з друзями, у яких було б корисно використати осяяння, які пропонує ця оповідь? Які саме питання ви обговорювали?

2. Які з вірувань і ставлень, широко розповсюджених у сучасному суспільстві, потрібно буде змінити, щоб жінки зайняли рівне з чоловіками положення в усіх сферах діяльності?

3. Нижче наведено декілька цитат із Писань Бахаулли, які ви, можливо, захочете вивчити напам'ять.

«Жінки й чоловіки були й назавжди залишаться рівними в очах Бога»³⁴.

«Хіба не знаєте, чому Ми створили вас усіх з одного пороку? Аби ніхто не величався над іншими»³⁵.

«У цей День Десниця божественної благодаті прибрала всі відмінності. Слуги Бога та Його служниці вважаються такими, що перебувають на однаковому рівні»³⁶.

РОЗДІЛ 11

Остання оповідь, яку вам пропонується опрацювати, стосується просвіти всього світу.

Сприяння освіті — найнагальніша вимога сьогодення. Жодна нація не досягне процвітання, якщо не поставить освіту в центр своїх інтересів. Головна причина занепаду народу — брак доступу до знань.

Освіта має розпочинатися в ранньому дитинстві. Обов'язок батька й матері — зробити все можливе, аби навчати своїх дітей, удосконалювати їхні характеристики згідно з духовними й моральними законами та впевнитися, що вони навчаються мистецтв і наук. Матері — перші вихователі людства; вони вигодують своїх дітей молоком із грудей знань. Кожна дитина повинна отримати освіту; це не те питання, яким можна нехтувати. Якщо батьки спроможні взяти на себе необхідні витрати, вони мають зробити це. Інакше про освіту дітей мусять подбати громада.

Освіта має розвивати в кожній людській істоті бажання досягти досконалості. Ми маємо зачаровуватися людською досконалістю та пристрасно докладати зусиль, щоб досягти її. Нам слід прагнути духовної відмітності, уславитися чеснотами світу людей: щирістю, відданістю, служінням людству, любов'ю та справедливістю. Ми повинні намагатися відзначитися своїми зусиллями зі сприяння миру та єдності й плекати освіченість. Скерувати людей на цю стежу — ось справжнє завдання освіти.

1. Опрацювавши разом із групою цю оповідь, спробуйте визначити декілька аспектів, пов'язаних з освітою, які турбують ваших друзів. Як наведені вище ідеї можуть допомогти подолати їхні тривоги?

2. Вам пропонується вивчити напам'ять одну чи дві з наведених далі цитат із Писань Бахауллі.

«Не бажано людині залишатися без знань чи вмінь, адже тоді вона ніщо інше, як безплідне дерево»³⁷.

«Спрямуйте помисли свої та волю на просвіту народів і племен землі...»³⁸

«Мистецтва, ремесла й науки підносять світ буття та сприяють його звеличенню».

«Дійсно, знання — то справжня скарбниця для людини та джерело її слави, благодаті, утіхи, піднесення, розради й радості»⁴⁰.

РОЗДІЛ 12

Питання миру важливе для кожного. Установлення миру є вкрай невідкладним і життєво необхідним. Наразі, коли ви мали можливість обмірковувати принципи, викладені в попередніх розділах, ви, можливо, уважатимете корисним поміркувати над питанням миру в усьому світі.

Безумовно, багато що залежить від урядів, які мають зробити конкретні кроки до виключення можливості війни. Політичні угоди щодо розв'язання конфліктів і зменшення озброєння життєво необхідні для встановлення миру, як і незліченні форми міжнародного співробітництва між націями. Попри це, незважаючи на те, наскільки важливими є ці заходи, вони не приведуть до міцного миру, якщо принципи, які обговорювалися раніше, не будуть встановлені в усьому світі. Якщо люди не навчаться досліджувати реальність і не усвідомлять, що істина — єдина, чи продовжить існувати вікова ворожнеча? — ось що ми повинні спитати в себе. Ми всі походимо з того самого джерела. Бог береже нас усіх і направляє нас через Своїх Явителів. Їхні вчення ґрунтуються на любові та братерстві. Лише коли буде визнано єдність релігії, припиняться релігійні суперечки й світло релігії осяє шлях до миру. Запитаймо себе ще й таке: чи не є необхідним, щоб релігія та наука діяли в гармонії, аби розвіяти хмари неосвіченості та показати помилковість усіх видів упередженості, кожен з яких є величезною перепоною на шляху до миру? І ще одне запитання до нас: чи можна побудувати мирний світ, якщо не усунути в усіх куточках нашої планети нинішню непомірну розбіжність між багатими та бідними? Та доти, поки жінкам не буде дозволено брати участь у всіх сферах людської діяльності на рівні з чоловіками, насильство, що було характерним для тривалого періоду історії, не поступиться місцем миру та справжньому процвітанню. Нові покоління по всьому світу мають бути виховані згідно з цими принципами, інакше надію на мир буде зруйновано вщент. Ви, можливо, захочете вивчити напам'ять наведені нижче слова Бахаулли, щоб у вас була можливість поділитися ними з людьми, яким не байдуже майбутнє людства.

«Добробут людства, його мир і безпека не досяжні, якщо та поки його єдність не буде твердо встановлена»⁴¹.

ПОСИЛАНИЯ

1. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CIX, par. 2. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 243.
2. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CXXXII, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 325.
3. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. XXXIV, par. 5. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 89.
4. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas*. № 11.1. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing. — P. 161.
5. *Bahá'u'lláh. The Kitáb-i-Íqán: The Book of Certitude*. Par. 151. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2003, 2018 printing. — P. 131.
6. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. XXVIII, par. 2. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 77.
7. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. XIV, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 66.
8. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CXI, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 246.
9. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. XLIII, par. 6. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 106.
10. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CX, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 244.
11. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas*. № 15.4. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing. — P. 220.
12. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. XCV, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 219–20.
13. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas*. № 9.13. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing. — P. 141.
14. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas*. № 5.13. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing. — P. 51.
15. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CXII, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 247–48.
16. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. — CXXXII, par. 3. — P. 326.
17. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CXI, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 246.

18. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas*. № 7.20. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing. — P. 90.
19. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas*. № 6.25. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing. — Pp. 66–67.
20. *Bahá'u'lláh. The Advent of Divine Justice*. Par. 42 / Cited by Shoghi Effendi. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2006, 2018 printing. — P. 41.
21. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas*. № 3.23. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing. — P. 27.
22. Бахаулла. Потаємні Слова. З перської № 80: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
23. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas*. № 6.19. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing. — P. 64.
24. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas*. № 6.37. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing. — P. 71.
25. *Bahá'u'lláh. Huqúqu'lláh—The Right of God: A Compilation of Extracts from the Writings of Bahá'u'lláh and 'Abdu'l-Bahá and from Letters Written by and on Behalf of Shoghi Effendi and the Universal House of Justice / Compiled by the Research Department of the Universal House of Justice*. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2007. — № 16. — P. 16.
26. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CXVIII, par. 2. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 283.
27. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CXVII, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 282.
28. *Bahá'u'lláh. The Promised Day Is Come*. Par. 279 / Cited by Shoghi Effendi. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1996, 2018 printing. — P. 187.
29. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CXVII, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 282.
30. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas*. №. 4.11. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing. — P. 36.
31. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas*. №. 6.3. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing. — P. 57.
32. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas*. №. 6.3. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing. — P. 58.
33. Бахаулла. Потаємні Слова. З перської № 5: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.

34. *Bahá'u'lláh. Women: Extracts from the Writings of Bahá'u'lláh, 'Abdu'l-Bahá, Shoghi Effendi and the Universal House of Justice. №. 54 / Compiled by the Research Department of the Universal House of Justice. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1986, 1997 printing. — P. 26.*
35. *Бахаулла. Потаємні Слова. З арабської № 68: Пер. з англ. — 3т-є вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.*
36. *Bahá'u'lláh. Women: Extracts from the Writings of Bahá'u'lláh, 'Abdu'l-Bahá, Shoghi Effendi and the Universal House of Justice. №. 3 / Compiled by the Research Department of the Universal House of Justice. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1986, 1997 printing. — P. 3.*
37. *Bahá'u'lláh. Excellence in All Things: A Compilation of Extracts from the Bahá'í Writings / Compiled by the Research Department of the Universal House of Justice. — London: Bahá'í Publishing Trust, 1981, 1989 printing. — № 5. — P. 2.*
38. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh. CLVI, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 378.*
39. *Bahá'u'lláh. Epistle to the Son of the Wolf. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2016 printing. — P. 26.*
40. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas. № 5.13. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing. — P. 52.*
41. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh. CXXXI, par. 2. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 324.*

Теми для поглиблень

Мета

Розвинути звичку відвідувати друзів та сусідів, щоб поспілкуватися на теми духовного значення.

РОЗДІЛ 1

У цій, третій, частині, як і в попередній, увага приділяється здібностям, які надають нам можливість розпочинати змістовні й духовно наснажливі бесіди. Нашим фокусом у другій частині були численні випадки, що давали нагоду для підвищення рівня бесіди завдяки зверненню до духовних принципів. Нині фокус зміщується в бік візитів у домівки наших друзів і сусідів, аби разом досліджувати теми, що перебувають у центрі життя громади.

У селах і сусідствах по всьому світу групи друзів надзвичайно інтенсивно залучені до низки взаємопов'язаних видів діяльності, серед яких — регулярні молитовні зустрічі, класи духовного навчання дітей, зустрічі підлітків, навчальні гуртки, молодіжні табори та різноманітні види кампаній. У міру того як модель діяльності вкорінюється в певному місці й дедалі більша кількість людей присвячує себе актам служіння, ядро друзів зростає за кількістю та силою. Програма систематичних візитів до чимдалі більшої кількості осель у селі чи сусідстві є життєво важливим компонентом процесу діяльності з розбудови громади, який наразі набирає інтенсивності. Упродовж таких візитів обговорюється велика кількість різних тем. Учитель дитячих класів, наприклад, повинен якомога частіше відвідувати батьків дітей, щоб обговорювати теми, важливі для освіти. Тим, хто служить вожатим чи ведучим, слід робити подібні візити до домівок підлітків і молоді, щоб обговорювати питання, які стосуються викликів і можливостей, пов'язаних із цими багатонадійними роками в житті людини. Не менш важливими виявилися бесіди із членами родин на теми, що поглиблюють їхнє знання Віри. Загалом неможливо переоцінити вплив таких візитів на культуру братерства, що зароджується в громаді.

РОЗДІЛ 2

Для досягнення мети цього розділу ми розглянемо уявне сусідство, у якому набирає обертів описаний вище процес, і скористаємося ним як контекстом, щоб розглянути види бесід, що можуть розгортатися впродовж візиту до певної домівки.

Александра — молода дівчина, яка навчається на третьому курсі університету. Вона й один з її братів, також студент, живуть разом зі своїми батьками в сусідстві, яке ми уявляємо, у будинку, де вони народилися та вирости. Вони вчотирьох і молода пара, яка нещодавно переїхала до сусідства, зустрічаються щотижня, щоб помолитися та порадитися щодо прогресу у видах діяльності, які проводяться в їхньому оточенні серед населення, що становить близько 8 тисяч осіб. Ще троє людей час від часу беруть участь у цих щотижневих зустрічах і починають міркувати не лише про свої власні акти служіння, але й про процес із розбудови громади загалом: учитель дитячого класу, що розпочався шість місяців тому, і двоє молодих людей віком 17 років, які підтримують зусилля

підліткової групи. Їм у цьому допомагає старший брат Алехандри, раніше — вожатий підліткової групи, що в ній вони брали участь, коли були молодшими, який регулярно відвідує своїх батьків.

Перший блок бесід, які ми розглянемо, відбувається між Алехандрою та подружжям Санчес — родиною відомою та шанованою в сусідстві. Чоловіку й жінці за шістдесят, і, зростивши синів і дочок, вони живуть самі за декілька кварталів від будинку Алехандри. Пан і пані Санчеси грамотні, але не мали можливості отримати високий рівень освіти. Вони користуються загальною повагою, що зумовлена їхньою мудрістю, яка прийшла до них завдяки досвіду, набутому впродовж життя, сповненого щедрості та чистих діянь. Санчеси вже знайомі з ученнями Бахаї впродовж певного часу, та лише нещодавно вирішили глибше дослідити їх. Минулого тижня вони поділилися з батьками Алехандри своїм бажанням приєднатися до громади. Уже заплановано зустріч, на якій їх тепло вітатимуть, і, на додаток до цього, досягнуто домовленості, що Алехандра регулярно відвідуватиме їх декілька тижнів, аби поділитися з ними низкою тем, які допоможуть Санчесам поглибити їхнє знання Віри. Стежачи за розповіддю про візити, ви зможете дослідити ці теми й, водночас, поміркувати над динамікою бесід, які відбудуватимуться під час відвідин.

РОЗДІЛ 3

Алехандра планує побудувати першу бесіду з паном і пані Санчес на основі поданого нижче стислого пояснення теми вічного Завіту Бога.

Творцем усього сущого є Бог — Єдиний, Незрівнянний, Самосущий. Бахаулла вчить нас, що сутність Бога незбагненна для людського розуму, адже щось скінченне не здатне досягнути нескінченне. Образи Бога, які створюють люди, є нічим іншим, як плодами їхньої уяви. Бог не є людиною, не є Він і просто силою, поширеною в усьому всесвіті. Слова, які ми неодмінно повинні використовувати, коли звертаємося до Витоку нашого існування, наприклад Небесний Отець, Сила Небесна, Величний Дух, виражають Його імена та якості людською мовою, але абсолютно неспроможні описати Його.

У Потаємних Словах ми читаємо:

«О сину людський! Я полюбив сотворіння твоє й тому створив тебе. Тож полюби й ти Мене, аби назвав Я ім'я твоє та сповнив душу твою духом життя»¹.

У цьому уривку Бахаулла говорить нам, що саме любов Бога до нас є причиною нашого існування. Ми мусимо повсякчас усвідомлювати цю любов, яка охороняє нас, підтримує та сповнює духом життя. У хвилини випробувань

чи спокою, у журбі чи в радості ми повинні пам'ятати, що Його любов завжди огортає нас.

З учень Бахаї ми дізнаємося, що, створивши нас із любові Своєї, Бог уклав з нами Завіт. Слово «завіт» означає угоду чи взаємну обіцянку між двома чи більше сторонами. Відповідно до вічного Завіту, Всещедрий Творець ніколи не полишає нас і час від часу сповіщає нас Своєю Волю й Задум через одного зі Своїх Явителів.

Дієслово «являти» означає «відкривати», «показувати щось раніше не відоме». Явителі Бога — це ті особливі Сутності, Які відкривають нам Слово Боже. Вони є всесвітніми Навчителями, які вчать нас, як жити згідно з Волею Бога та як досягти істинного щастя. Серед цих Богоявлень — Авраам, Крішна, Мойсей, Зороастр, Будда, Христос, Мухаммед і, звичайно ж, Баб і Бахаулла — подвійне Богоявлення для нинішньої епохи в історії людства.

Отже, у вічному Завіті Бога Його частина завжди виконується. Головне питання, яке ми маємо собі поставити, — це «Як я виконую свою частину Завіту?». Відповідь, яку ми знайдемо в усіх релігійних священних книгах, буде такою: визнаючи Явителя Бога та дотримуючись Його вчень. Уже ця відповідь указує на призначення нашого життя — пізнавати Бога та поклонятися Йому. У Короткій обов'язковій молитві ми проголошуємо:

«Я засвідчую, о мій Боже, що Ти створив мене, щоб пізнати Тебе й поклонятися Тобі. Я свідчу в цю хвилину про своє безсилля і Твою могутність, про свою вбогість і Твоє багатство.

Немає іншого Бога, крім Тебе, — Допомоги в небезпеці, Самосуцого»².

Оскільки ми можемо пізнавати Бога лише через Його Явителів, єдиний спосіб досягти мети нашого життя — це визнати Їх і дотримуватися Їхніх учень. Нині наші серця переповнюються вдячністю за щедру милість — жити в часи, коли обіцянка, яку дано у Святих Книгах, про те, що на землі запанують мир і справедливість, почала виконуватися. Бахаулла проголошує:

«Це — День, у який найпрекрасніші милості Бога були щедро пролиті на людей; День, у який все суще сповнилось Його наймогутнішої благодаті. Усім народам світу належить улагодити свої суперечки та в бездоганній єдності й мирі перебувати під покровом Дерева Його турботи та ніжної прихильності»³.

До того як ми продовжимо нашу історію, вам слід знову прочитати пояснення, подане вище, і разом з учасниками вашої групи поміркувати над ним абзац за абзацом. Ви можете ставити одне одному запитання та відповідати на них

разом, поки кожен із вас не зможе висловлювати думки природно та з легкістю. Особливо важливо вивчати напам'ять цитати, адже обійтися без використання уривків Писань у таких бесідах неможливо. Наведені далі вправи допоможуть вам поміркувати над ідеями, представленими в цьому розділі, і змістом наведених цитат.

1. Як би ви пояснили комусь, що Бог є непізнаною сутністю? Перший з попередніх абзаців допоможе вам у цьому.

2. Чому Бог створив нас? _____

3. Що означає слово «завіт»? _____

4. Що Бог пообіцяв у Своєму вічному Завіті, який Він установив із людством? _____

5. Яким є призначення нашого життя? _____

6. Якщо ми ніколи не зможемо пізнати сутність Бога, як тоді слід розуміти, що призначення нашого життя — пізнавати Бога? _____

7. Що означає слово «являти»? _____

8. Назвіть декількох Явителів Бога: _____

9. Що ми повинні робити, аби виконати нашу частину Завіту? _____

10. Доповніть наведені нижче речення.
- А. У цей День _____ Бога були
щедро пролиті на людей.
- Б. У цей День _____ Бога
сповнила все суще.
- В. У цей День нам слід _____ свої суперечки та в бездоган-
ній єдності й мирі _____

11. Що Бахаулла закликає народи світу зробити? _____

РОЗДІЛ 4

Зміст теми, якою Алехандра планує поділитися з паном і пані Санчес, — не єдине, про що вона розмірковує. Вона сподівається створити міцні узи дружби з подружжям. На власному досвіді вона переконалася в тому, який негативний вплив мають і упередження, і поблажливо-зверхнє ставлення. Цього вона, звісно, уникатиме: те, що вона більш освічена, не зробило її менш скромною. У її серці немає нічого, крім справжньої любові та поваги до Санчесів. Розмірковуючи над тим, як вона пояснюватиме першу тему, Алехандра нагадує собі, що це лише початок тривалої бесіди, яка розгортатиметься впродовж багатьох тижнів. Вона усвідомлює, що, хоча й важливо представити послідовність ідей так, щоб вона була зрозумілою, у певні моменти варто зупинятися, аби послухати, що подружжя скаже у відповідь. «Мені не слід хвилюватися, — говорить вона собі, — адже в такому випадку я говоритиму й говоритиму та не дам жодного шансу зав'язати бесіду». Алехандра продовжує міркувати про свій візит у такому ключі. Якби ви були на її місці, що з наведено нижче ви вважали б думками, які варто допустити в свій розум?

- Моє завдання — глибше ознайомити Санчесів із Вірою та переконатися в тому, що їм зрозуміло все, чого я їх навчаю.

- Який це привілей — мати можливість провести час із чудовим подружжям і поділитися з ними уривками з Писань!
- Я знаю, що цей візит важливий. Проте я сподіваюся, що він не триватиме надто довго, адже в мене є й інші справи.
- Цитати будуть занадто складними для них. Мені слід лише згадати декілька простих ідей. Головне — показати їм свою любов.
- У своєму віці Санчеси не можуть багато чого навчитися.
- Я з нетерпінням чекаю можливості зробити візит і почути, які осяяння виникатимуть у них під час обговорення нами теми та в процесі роздумів над цитатами.
- Вони вміють читати. Я лише представлю тему та залишу їм цитати, щоб вони опрацювали їх самостійно.
- Коли я представлятиму ідеї, я часто робитиму паузи, щоб ми могли разом опрацювати цитати й порадитися щодо них.
- Я сподіваюся, що зможу представити тему цілком, без перерв, і вже наприкінці поцікавитися, чи є в них запитання.

Чи можете ви назвати, які ще почуття та думки ви хотіли б чи не хотіли мати під час підготовки до такого візиту?

РОЗДІЛ 5

Перший візит Алехандри до Санчесів минув добре. Подружжя помітило, що дівчина нервує, але завдяки теплу й доброті пана й пані Санчес вона почала почуватися невимушено. Вони уважно слухали та брали активну участь в обговоренні, приділяючи особливу увагу цитатам. Єдиний складний момент трапився, коли наприкінці пані Санчес здивувала Алехандру своїм запитанням: «Чи відмовляюсь я від Ісуса Христа, коли приєднуюсь до громади Бахаї?» Алехандра знала відповідь, але їй знадобився певний час, щоб сформулювати її. Пан Санчес посміхнувся та прийшов на допомогу: «Я вважаю, що моя любов до Христа насправді зросла відтоді, як ми дізналися про вчення Бахаї». «І так само відбувається з багатьма людьми по всьому світу, — додала Алехандра, зібравшись із думками. — Їхня любов до Мойсея, Христа, Крішні, Будди, Зороастра та Мухаммеда зміцніла завдяки вченням Бахаулла щодо єдності Бога, єдності релігії та єдності людства».

Вам у вашій групі було б корисно приділити трохи часу обговоренню деяких якостей та моральних установок, які обов'язково мали бути наявними під

час візиту Алехандри, щоб той був дійсно плідним. Головним серед того, про що вам слід поміркувати, є смиренність. Підґрунтя будь-якого смирення — смирення перед Богом. З нього зароджується смирення перед Його створіннями. Неможливо уявити нагоду, за якої смирення було б важливішим, ніж коли ми говоримо про Бога та Його Явителів. Вам варто поміркувати над наведеними нижче словами Бахаулли й докласти максимум зусиль, аби вивчити їх напам'ять.

«Ті, що є милими Богу, де б вони не збирались і кого б не зустрічали, повинні виявляти у своєму ставленні до Бога й того, як вони прославляють Його, таке смирення та покору, щоб кожна порошина під їхні-ми ногами свідчила про глибину їхньої відданості. Бесіди, які ведуть ці святі душі, мають бути сповнені такої сили, щоб навіть ці порошинки тремтіли від неї. Вони мають поводитися так, щоб земля, якою вони ступають, ніколи не могла звернутися до них із такими словами: “Мене потрібно ставити вище за вас, адже погляньте, як терпляче я зношу тягар, яким обтяжує мене хлібороб. Через мене все живе повсякчас дістає блага, які довірив мені Той, Хто є Джерелом усієї благодаті. Та попри цю даровану мені честь і незліченні прояви мого багатства — багатства, яке задовольняє потреби всього сущого, — узріть ступінь мого смирення, погляньте, з якою цілковитою покорою дозволяю я ногам людським топтати мене...”»⁴

Як згадувалося вище, смирення перед іншими людьми бере початок у смиренні перед Богом. Саме з таким смиренням ми налаштовуємося на молитви під час відвідування домівки друга чи сусіда, аби разом поглибити наше розуміння певних тем. Упродовж бесіди ми часто звертаємося думками до Бога з проханням осяяти наші думки й серця, а також думки й серця всіх присутніх. Задля цього ми можемо вивчити напам'ять фрази й речення з молитов, яких існує безліч. Ось лише декілька з них.

«Осяй наші серця, наділи нас проникливими очима й уважними вухами»⁵.

«О Господи! Наділи вічними дарами Твоїми й дозволь засяяти світлу проводу Твого»⁶.

«Відчини браму справжнього розуміння та дозволь світлу віри засяяти променисто»⁷.

«О Господи! Осяй наші очі, аби могли ми узріти світло Твоє»⁸.

«До Тебе обертаюсь я цілком, палко благаючи Тебе всім своїм серцем, своїм розумом і язиком, захистити мене від усього, що йде всупереч волі Твоїй у цей цикл — цикл Твоєї божественної єдності...»⁹

РОЗДІЛ 6

Серце Алехандри було сповнене радості після візиту до оселі Санчесів та її бесіди з ними на тему вічного Завіту. «Мій наступний візит, — думала вона, — буде для них гарною нагодою поглибити їхні знання про життя Бахауллі». Далі наведено презентацію, на яку вона спиратиметься.

Бахаулла народився 12 листопада 1817 року в Тегерані, столиці Персії. Змалку Він виявляв надзвичайні здібності, і Його батьки були переконані, що Його очікує велике майбутнє. Батько Бахауллі, поважний міністр при дворі шаха, надзвичайно любив свого Сина. Однієї ночі йому наснилося, що Бахаулла пливе в безмежному океані, а Його тіло світиться й осяває неосяжну водну широчінь. Від Його голови по поверхні води, наче проміння, розходить у усі бoki Його довге вугільно-чорне волосся. Навколо Нього скупчилась незліченна кількість риб, кожна з яких тримається за кінчик однієї волосини. Попри величезну кількість риб жодна волосинка не випала з голови Бахауллі. Він рухався вільно й невимушено, а риби пливли за Ним слідом. Батько Бахауллі попросив чоловіка, відомого своєю мудрістю, розтлумачити сон. Той сказав, що безкрайї океан — то світ буття. Сам, без сторонньої допомоги, Бахаулла досягне владарювання над ним. Незліченна кількість риб відображає сум'яття, яке Він збудить серед народів землі. Та Він матиме надійний захист Всемогутнього; це сум'яття не завдасть Йому шкоди.

Уже в тринадцять чи чотирнадцять років Бахаулла був добре відомий при дворі шаха своєю мудрістю та вченістю. Йому було двадцять два, коли помер Його батько й уряд запропонував його посаду Бахауллі. Але в Нього не було наміру витрачати час на керування мирськими справами. Він залишив позаду двір з його міністрами, аби слідувати шляхом, який визначив для Нього Бог. Він присвятив свій час допомозі пригнобленим, хворим та бідним і невдовзі став відомий як поборник справедливості.

У віці двадцяти семи років Бахаулла, через особливого посланця, отримав деякі Писання Баба, Який проголошував світанок нового Дня — Дня, коли новий Явитель Бога принесе світу мир, єдність і справедливість, на які так довго чекає людство. Бахаулла відразу ж прийняв Послання Баба та став одним із Його найбільш палких послідовників. Але, на жаль, ті, що правили народом Персії, засліплені власними корисливими жаданнями, почали з неймовірною жорстокістю переслідувати послідовників Баба. І хоча Бахаулла був відомий Своїм шляхетним походженням, це не вберегло Його. Минуло трохи більше восьми років після Проголошення Бабом Своєї Місії та два роки після Його мученицької смерті, коли Бахауллу ув'язнили в темниці, що називалася Чорною Ямою. Ланцюги, які повісили Йому на шию, були настільки важкими, що Він не міг підняти голови. Тут Бахаулла провів чотири жахливих місяці в надзвичайно важких умовах. Проте саме в тій темниці Дух Божий наповнив Його душу та явив Йому,

що Він є Обітованим усіх часів. У цій темній в'язниці зійшло Сонце Бахаулли й осяяло все творіння.

Після того як Бахаулла провів чотири місяці в Чорній Ямі, Його було позбавлено всього майна, а Його самого разом із сім'єю відправили в заслання. У лютий зимовий холод вони просувалися вздовж західних гір Персії в напрямку Багдада, який у ті часи був містом у межах Османської імперії, а нині — столиця Іраку. Словами неможливо описати страждання, яких вони зазнавали, коли пішки долали сотні кілометрів засніженими й обледенілими землями дорогою до того доленосного міста.

Невдовзі слава Бахаулли поширилась по всьому Багдаду та інших містах того краю й дедалі більше людей приходило під двері цього В'язня у вигнанні, аби отримати Його благословення. Але знайшлися і ті, хто почав заздрити Його славі. Серед них був і зведений брат Бахаулли Мірза Ях'я, який жив, оточений Його ніжною турботою. Інтриги Мірзи Ях'я стали причиною роз'єднання серед послідовників Баба й дуже засмутили Бахауллу. Однієї ночі Він, нікому нічого не сказавши, залишив Свій дім і вирушив у гори Курдистану. Там Він жив усамітнено, присвячуючи себе молитвам і медитації. Він оселився в невеликій печері та задовольнявся найпростішою їжею. Ніхто в тій місцевості не знав, ані звідки Він, ані Його імені. Але поступово люди того краю почали говорити про «Безіменного», великого Святого, що володів знаннями, якими наділив Його Бог. Коли ж новина про цю Святу Постать дійшла до старшого Сина Бахаулли, Абдул-Баха, Він одразу ж упізнав ознаки Свого любого Батька. Через спеціального посланця Бахауллі були передані листи з благаннями повернутися до Багдада. Він погодився, поклавши край періоду болісної розлуки, що тривав два роки.

За відсутності Бахаулли становище громади послідовників Баба швидко погіршилося. Та за сім років, які Бахаулла прожив у Багдаді після повернення з гір, Він наповнив переслідуваних і збентежених послідовників Баба новим духом. Хоча Він ще не сповістив про Своє власне високе положення, сила та мудрість Його слів почали завойовувати вірність дедалі більшої кількості бабів й повагу людей з усіх верств населення. Проте, фанатичному мусульманському духовенству було нестерпно бачити надзвичайний вплив, який Бахаулла мав на таку велику кількість душ. Вони постійно скаржилися представникам влади, аж поки уряд Персії не об'єднав свої зусилля з деякими чиновниками Османської імперії, щоб відіслати Бахауллу подалі від Його батьківщини, цього разу — до міста Константинополя.

Для жителів Багдада квітень 1863 року став місяцем великого смутку. Той, Кого вони палко покохали, залишав їхнє місто та прямував до невідомого їм пункту призначення. Незадовго до Свого від'їзду Бахаулла перемістився в сад на околиці міста, де розбив Своє шатро й упродовж дванадцяти днів приймав потік відвідувачів, які збиралися там, щоб попрощатися. Послідовники Баба

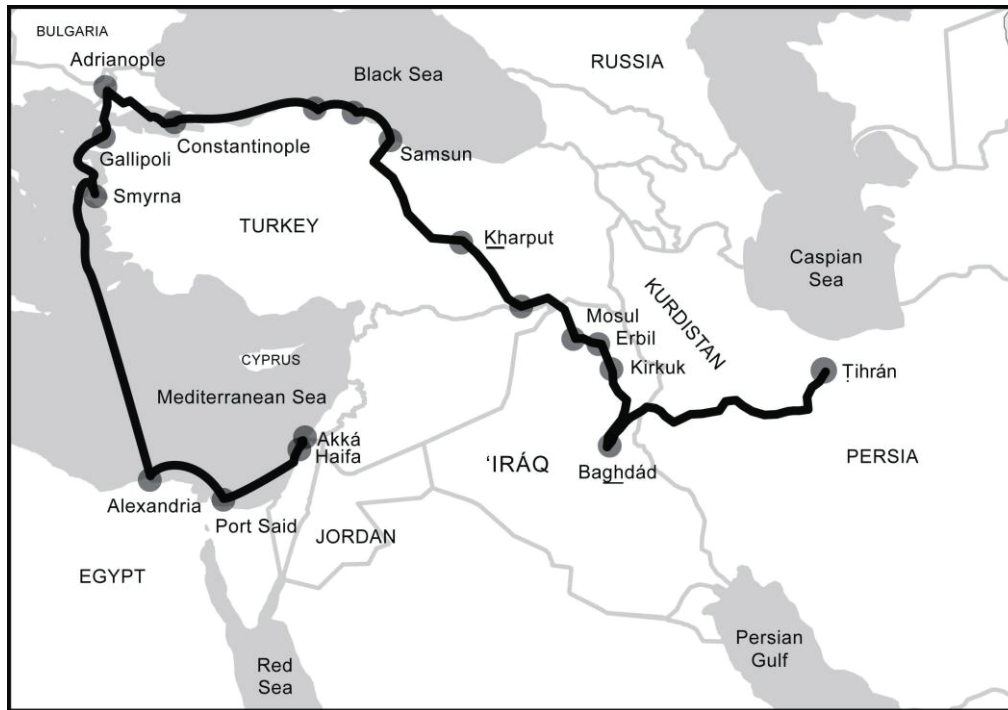
приходили до цього саду з важким серцем; дехто супроводжуватиме Бахаулла на цьому новому етапі Його заслання, проте багато хто мусив залишитись і втратити можливість близько спілкуватися з Ним. Та Бог не бажав, аби ця подія стала сумною. Брама Його безмежної щедрості широко розчинилася, і Бахаулла проголосив усім навколо Себе, що Він і є Тим, Кого пророкував Баб, — Тим, Кого явить Бог. Журба поступилася місцем безмежній радості, серця звеселились, і душі запалали вогнем любові до Нього. Цей дванадцятиденний період у квітні відзначається повсюдно як Свято Ризван, річниця Проголошення Бахауллою Своєї Місії, що охоплює весь світ.

Константинополь був центром Османської імперії. І тут також, уже через чотири місяці, велика мудрість й особиста чарівливість Бахаулли почали приваблювати дедалі більшу кількість людей. «Він не повинен далі залишатися в Константинополі», — ремствувало фанатичне мусульманське духовництво, яке переконало уряд вислати Його до міста Адріанополя. В Андріанополі, де Він залишився на чотири з половиною роки, Бахаулла написав Послання до царів і правителів світу, закликаючи їх припинити тиранію та присвятити себе добробуту своїх народів. Тоді вороги замислили вкрай жорстоке покарання. Разом із сім'єю Його було заслано до Акки, яка в ті часи була найгіршою тюрмою для злочинців у всій імперії. «Безумовно, Він загине в жорстких умовах того міста-в'язниці», — міркували недоумкуваті люди, які уявили, що зможуть зупинити план, приведений у рух Самим Богом.

Випробувань, яких зазнав Бахаулла в місті Акка, занадто багато, аби перерахувати їх усі. Позбавлений будь-яких побутових зручностей, день і ніч Він перебував в оточенні ворогів. Утім, умови ув'язнення поступово змінювалися. Мешканці Акки та місцева влада переконалися, що невелика група бахаї, яких було заслано до їхнього міста, ні в чому не винні. І знову людей привабила мудрість і любов цієї незвичайної Особистості, хоча більшість не усвідомлювала Його високого положення. Через якихось дев'ять років брама міста-в'язниці відчинилася для Бахаулли та Його послідовників. Його коханий син, Абдул-Баха, знайшов гідне місце, де Його Батько міг жити за межами стін міста, і зумів урешті-решт орендувати будинок у сільській місцевості, де Бахаулла провів останні тринадцять років Свого життя у відносному мирі та спокої. Наразі цей будинок відомий нам, як Особняк Бахджі, і саме там Бахаулла покинув цей світ у травні 1892 року в zenіті Своєї величі та слави.

Бахаулла підняв знамено всесвітнього миру й братерства та явив Слово Боже. Хоча Його вороги об'єднали свої сили проти Нього, Він здобув перемогу над ними, як Бог і обіцяв Йому, коли Він, закутий у кайдани, перебував у темній в'язниці Тегерана. Протягом життя Бахаулли Його Послання повернуло до життя серця тисяч людей. І нині Його вчення продовжують поширюватися світом. Ніщо не завадить Йому досягти Своєї кінцевої мети, яка полягає в об'єднанні людства в одній загальній Справі, в одній спільній Вірі.

Наведена вище оповідь про життя Бахаулли відносно довга. До того як рухатися до поданих нижче завдань, вам слід читати її абзац за абзацом у вашій групі та ставити одне одному запитання доти, поки ви не вивчите добре її зміст і не зможете з легкістю розповідати її. Подана нижче карта допоможе вам пригадати шлях вигнання Бахаулли та запам'ятати події, що трапилися на цьому шляху.

1. Вам може бути корисно записати нижче послідовність головних подій, пов'язаних із життям Бахаулли, спираючись на подану вище оповідь.

2. В обговоренні теми життя Бахаулли, на додаток до послідовності подій, існує певний ряд концепцій, які потрібно зрозуміти. Особливо важливим є міркування над стражданнями, які Він витерпів через Свою любов до людства, а також над надзвичайними перемогами, що їх досягла Його Віра, незважаючи на протидію. Нехай ці слова закарбуються у вашій пам'яті та серцях:

3. Коли ми говоримо про страждання Бахаулли, нам слід бути обережними, аби не зобразити Його безпомічною жертвою Своїх ворогів. Він добровільно погодився бути закутим у кайдани, аби звільнити людство. Історія Його життя хоч і сповнена оповідями про тяжкі страждання, по суті своїй — історія тріумфу. Чи могли б ви, за допомогою ведучого вашої групи, підготувати коротку розповідь про страждання та перемоги Бахаулли, спираючись на ваші поточні знання про Його життя? Наведені нижче запитання допоможуть вам у цьому.

1. Чому Бахаулла дозволив закути себе в кайдани? _____

2. Чому Бахаулла погодився стати в'язнем? _____

3. Чому Бахаулла випив чашу скорботи? _____

4. Чому Бахаулла погодився бути приниженим? _____

5. Чому Бахаулла зазнав численних прикрощів? _____

6. Чи погодився Бахаулла страждати тому, що був безсилий учинити інакше?

7. Якщо Бахаулла не був безсилий перед Своїми ворогами, то чому Він погодився страждати? _____

РОЗДІЛ 7

Другий візит Алехандри до оселі Санчесів був таким же радісним, як і перший. Пан і пані Санчес вже трохи знайомі з історією життя Бахауллі, але були раді дізнатися більше з презентації Алехандри та їх безумовно зворушила розповідь про Його страждання. «Здається, — розмірковує на певному етапі пані Санчес, — що Явителі Бога завжди страждають від рук тих, хто жадає вищості над іншими та мирської влади». Алехандра вирішила, що буде доречним поділитися з ними вивченою цитатою, яку ви також знаєте з минулого розділу, де Бахаулла говорить про страждання, які Він витерпів заради людства, аби ми могли звільнитися від гніту й здобути нескінченне щастя. У той день обговорення наповнило всіх трьох друзів особливою енергією.

Обмірковуючи свій наступний візит, Алехандра швидко дійшла висновку, що природною темою для обговорення буде положення Абдул-Баха. Нижче подано ті моменти, які вона обов'язково висвітлить.

Абдул-Баха, старший Син Бахаулли, — найунікальніша постать в історії людства, і ми не зможемо знайти подібну до Нього особу в жодній з минулих релігій. Він визнав божественне положення Свого Батька ще в дитинстві й розділив з Ним Його вигнання та страждання. Після Своєї смерті Бахаулла залишив громаду Бахаї під опікою та захистом саме Абдул-Баха. Ми ніколи не зможемо досягнути цілком, який чудовий дарунок Бахаулла зробив людству, залишивши нам не лише Своє піднесене Одкровення, але й Свого Сина, завдяки Чийм знанням і мудрості, згідно зі словами Бахаулли, світ отримає провід та осяяння.

Коли ми вивчаємо життя та висловлювання Абдул-Баха, ми здобуваємо осяяння щодо унікального положення, яке Він займає в цьому Законострої. Для нас важливо пам'ятати три аспекти цього положення.

По-перше, Абдул-Баха є центром Завіту Бахаулли. Бахаулла уклав завіт зі Своїми послідовниками, закликаючи їх обернути серця свої до цього центру й бути цілком відданими йому. У Своїй Волі та Заповіті Абдул-Баха назвав Шогі Еффенді — Хранителя Віри — центром, до якого слід звертатися після Його смерті. Нині таким центром є Всесвітній Дім Справедливості, заснований відповідно до чітких указівок Бахаулли та ясних інструкцій Абдул-Баха й Хранителя. Сила Завіту тримає громаду Бахаї разом і захищає її від роз'єднання та розпаду.

По-друге, Абдул-Баха — непогрішний Тлумач слів Бахаулли. Настільки неосяжним є Одкровення Бахаулли, настільки глибокими є значення, закладені в Його висловлюваннях, що Він уважав за потрібне залишити тлумача — Того, Кого надихатиме Він особисто. Отже, упродовж наступних поколінь людство матиме змогу розуміти вчення Бахаулли, опрацьовуючи тлумачення Абдул-Баха, викладені в Його численних Скрижалях та Його промовах, автентичність яких підтверджено. Хранитель був Тлумачем учень Бахаулли після Абдул-Баха; на ньому завершилась можливість тлумачення, і ніхто не має права тлумачити слова Бахаулли до кінця Його Законострою.

У минулому кожна релігія страждала від роз'єднаності через відмінності в тлумаченнях певних місць зі Священних Писань. Але в цьому Законострої, коли виникає невпевненість щодо значення твердження Бахаулли, усі звертаються до тлумачень Абдул-Баха та Хранителя. Якщо ж невпевненість залишається, можна звернутися за роз'ясненням до Всесвітнього Дому Справедливості. Отже, відсутній простір для конфлікту на підставі змісту вчень і єдність Віри захищена.

По-третє, Абдул-Баха — бездоганний Взірець учень Свого Батька. Хоча ми ніколи не зможемо досягти такого рівня досконалості, ми повсякчас повинні мати Його перед очима та намагатися наслідувати Його приклад. Коли ми читаємо в Писаннях про любов, ми можемо обернутися до Абдул-Баха й побачимо сутність любові та доброти. Коли ми читаємо про чистоту, справедливість, чесність,

радість і щедрість, ми можемо обернутися до Нього та подумати про Його життя й побачимо, наскільки бездоганно Він виявляв усі ці якості.

Яскравою ознакою життя Абдул-Баха було, звісно, Його служіння. Ім'я «Абдул-Баха» означає «слуга Баха», і це був титул, якому Він віддавав перевагу з-поміж усіх, що Йому належали. Наведені нижче слова Абдул-Баха є вираженням Його палкого бажання служити.

«Моє ім'я — Абдул-Баха. Моя професія — Абдул-Баха. Моя реальність — Абдул-Баха. Похвала мені — Абдул-Баха. Бути рабом Благословенної Досконалості — моя славетна та сяйна діадема, і служіння всьому людству — моя довічна релігія... Я не маю та не матиму ні імені, ні титулу, ні згадування, ні похвали, крім як Абдул-Баха. Це — моє палке бажання. Це — моє найбільше прагнення. Це — моє вічне життя. Це — моя безсмертна слава»¹¹.

Звісно, те, чим планує поділитися Алехандра із Санчесами під час свого наступного візиту, — лише знайомство з найунікальнішою особистістю; осягнення подружжям положення, яке займає Абдул-Баха в цьому Законоустрої, ставатиме глибшим щороку. Ви у своєму житті, по мірі просування шляхом служіння, матимете чимало нагод, аби згадати Його приклад і поміркувати над Його словами. У попередньому розділі ви вже ознайомилися з деякими Його словами й вам пропонували навчитися висловлювати думки так само, як це робив Він у Своїх Скрижалях та публічних виступах. Тепер, аби узагальнити, як ви нині розумієте положення Абдул-Баха, вам варто обговорити з іншими членами вашої групи головні моменти оповіді, поданої вище, і потренуватися добре розповідати їх. Розмірковування над уривком, що цитується вище, може стати джерелом натхнення у ваших зусиллях рухатися вперед шляхом служіння.

РОЗДІЛ 8

Питання, що турбувало Алехандру відтоді, як вона розпочала свої візити до пана та пані Санчес, полягає в тому, які теми для обговорення найкраще допоможуть їм стати переконаними й активними поборниками процесу розбудови громади в сусідстві. З одного боку, є такі теми, як молитва, безсмертя душі, непохитність у любові до Бога, які вона хоче обговорити з ними, адже підвалини їхнього духовного життя необхідно безперервно зміцнювати. З іншого боку, для них було б важливим отримати бачення такої громади, яка поступово розвивається, і знати, що вони можуть зробити цінний внесок у його реалізацію. Упродовж її бесіди з паном і пані Санчес про положення Абдул-Баха Алехандра потроху усвідомлює, якою має бути тема її наступного візиту. «Вони досить ясно розуміють мету Віри об'єднати людей, — думає вона, — тож тема, яку нам тепер, напевно, слід дослідити, — це як побудувати й підтримувати об'єднану громаду».

Алехандра розпочинає свій четвертий візит з опису видів діяльності, яку наразі проводить відносно невелика група друзів у сусідстві. «Оскільки наша кількість зростає, — пояснює вона, — ми маємо взяти на себе найскладніший обов'язок — ставати дедалі більш єдиними в наших словах, наших думках і наших діях. Якщо ви згодні, то сьогодні ми можемо дослідити тему єдності разом».

«Я бачу, наскільки важливою є єдність для розвитку нашої громади», — відповідає пані Санчес.

«І, зрештою, саме послання Бахаулли про єдність від початку приваблювало наші серця до Його вчень», — промовляє пан Санчес.

«Я вибрала декілька ідей та знайшла цитату до кожної з них, — говорить Алехандра. — Якщо ви згодні, ми можемо розглянути їх по черзі й обговорити».

Далі подано список ідей Алехандри.

- Щоб наша громада була по-справжньому об'єднаною, кожен із нас має уникати сварок і суперечок. Бахаулла стверджує:

«Ніщо цієї Доби не зможе завдати більшої шкоди цій Справі, ніж ворожнеча та чвари, розбрат, відчуженість і байдужість серед тих, кого любить Бог. Уникайте цього, покладаючись на силу Бога та Його верховну підтримку, і намагайтеся з'єднати серця людей в Ім'я Його — Об'єднувача, Всевідця, Всемудрого»¹².

- Ми повинні мати любов до кожного в громаді — любов, яка є відображенням нашої любові до Бога. Абдул-Баха говорить:

«Перебувайте в бездоганній єдності. Ніколи не гнівайтесь одне на одного... Любіть людські створіння заради Бога, а не заради них самих. Ви ніколи не гніватиметеся чи ставатимете нетерплячими, якщо любитимете їх заради Бога. Людство — недосконале. У кожній людської істоти є недоліки, і ви завжди будете нещасними, якщо дивитиметеся на самих людей. Але якщо ви спрямуєте свій погляд до Бога, то полюбите їх і будете добрими до них, бо світ Божий — це світ досконалості й абсолютного милосердя»¹³.

- Якщо, незважаючи на всю любов, яку ми відчуваємо одне до одного, між нами виникає напруження, нам слід негайно згадати пораду Абдул-Баха:

«Я зобов'язую всіх вас, щоб кожен зосереджував усі наміри свого серця на любові та єдності. Коли з'являється думка про війну, протиставте їй сильнішу думку про мир. Думка про ненависть має бути знищена

більш потужною думкою про любов. Думки про війну руйнують будь-які гармонію, добробут, спокій та втіху.

Думки про любов вибудовують братерство, мир, дружбу та радість»¹⁴.

- Якщо, незважаючи на всі докладені зусилля, аби контролювати наші пристрасті, ми бачимо, як вони охоплюють нас і між нами та іншими людьми виникає конфлікт, нам слід нагадати собі такі слова Бахаулли:

«Якщо між вами виникнуть розбіжності, узріть Мене, Який стоїть перед вашим обличчям, і не звертайте уваги на недоліки одне одного в ім'я Моє та як знак вашої любові до Моєї явної та сийної Справи»¹⁵.

- Духовна дисципліна, яка полягає в тому, щоб не звергати уваги на недоліки інших, фокусуючись на їхніх похвальних якостях і цілковито утримуючись від лихослів'я позаочі, — найефективніший засіб проти роз'єднаності. Подолати схильність лихословити позаочі легше, коли ми любимо одне одного. Нам слід пам'ятати, що ми схильні не помічати недоліків тих, кого любимо, і в нас не виникає труднощів дивитися на них очима, що заплющуються на гріхи. Абдул-Баха́ говорить:

«Недосконале око помічає недосконалості. Око, що приховує недоліки, дивиться на Творця душ. Він створив їх, навчає та забезпечує їх, наділяє їх здібностями та життям, зором і слухом, тому вони — знаки Його величі. Ви повинні любити всіх та бути добрими до всіх, піклуватися про бідних, захищати слабких, зцілювати хворих, навчати та просвіщати неосвічених»¹⁶.

Бахаулла закликає нас:

«О наближений до Мого Престолу! Не чуй злого й не бач злого, не принижуйся, не зітхай і не ридай. Не кажи злого, щоб не почув ти, як зле говорять тобі, і не перебільшуй вад інших, аби твої власні вади не здавалися чималими; нікому не бажай приниження, аби твоє приниження не стало явним. Відтак живи дні життя свого, що коротші за швидкоплинну мить, з незаплямованим розумом, незабрудненим серцем, чистими помислами й освяченою вдачею, щоб, вільний і задоволений, міг ти відкинути цю смертну личину й вирушити до таємничого раю та назавжди оселитись у вічному царстві»¹⁷.

І Він говорить нам:

«О переселенці! Язик призначив Я для згадування Мене, тож не забруднюйте його лихослів'ям. Якщо вогонь самолюбства охопить

вас, згадуйте власні вади, а не вади Моїх створінь, адже кожен із вас знає себе краще, ніж він знає інших»¹⁸.

- Єдність — це не лише відсутність суперечок і незгод, а любов не виражається самими лише словами. Ми можемо стверджувати, що серед нас панує справжня єдність, якщо наша любов одне до одного перетворюється на служіння громаді, а наші види діяльності керуються духом співпраці та взаємної допомоги. Абдул-Баха закликає нас:

«Не спочивай ані хвилини та не шукай комфорту ані на мить; радше трудися серцем і душею, аби міг ти віддано служити хоча б одному з друзів і принести радість і щастя хоча б одному сьйному серцю. Це — справжня щедрість, і вона освітлює чоло Абдул-Баха. Будь моїм товаришем і соратником у цьому»¹⁹.

Він також стверджує:

«Найбільшою потребою людства є співробітництво та взаємодія. Чим міцнішими є узи братерства та єднання між людьми, тим потужнішою буде сила творчості та звершень у всіх сферах людської діяльності»²⁰.

- Найважливіший ключ до успішної діяльності громади — щира та сповнена любові нарада з усіх питань. Завдяки нараді наші різні погляди на питання зливаються разом і ми віднаходимо, у якому напрямі нам слід рухатися в нашій спільній діяльності. Завдяки нараді ми досягаємо єдності думки, і з об'єднаними думками та поглядами ми складаємо ефективні плани прогресу наших громад. Абдул-Баха звертається до тих, хто радиться:

«Найперші вимоги до тих, хто збирається на раду, — це чистота намірів, променистість духу, зречення всього, крім Бога, прагнення Його Божественних Пахошів, смиренність і скромність поміж тих, кого Він любить, витримка й довготерпіння в труднощах і служінні Його піднесеному Порогу. Якщо їм буде милостиво дозволено набути всіх цих якостей, невидиме Царство Баха неодмінно дарує їм перемогу»²¹.

- Єдність думки недосяжна, якщо вона не перетворюється на єдність дії. Діяти в єдності не означає, що ми всі робимо те саме. Навпаки, в об'єднаній дії найповніше реалізуються різноманітні таланти членів громади. Наші сили помножуються, і, навіть коли нас небагато, ми здатні досягти того, що неспроможні досягти найбільші та найпотужніші організації світу. Абдул-Баха говорить:

«Коли святі душі, спираючись на силу, дану їм згори, являють такі-от якості духа й виступають згуртовано, пліч-о-пліч, кожна з таких душ

вартує тисячі, і хвили, що здійснюються в цьому могутньому океані, будуть неначе війства Сонму Вишнього»²².

Після того як ви уважно прочитали подане вище й пункт за пунктом обговорили зміст з учасниками вашої групи, ви захочете допомогти одне одному потренуватися презентувати тему, як ви це робили з трьома минулими. Далі ви знайдете вправи, які допоможуть вам у ваших зусиллях.

1. Доповніть подані нижче речення.

- а. Ніщо цієї Доби не зможе завдати більшої шкоди цій Справі, ніж _____ та чвари, розбрат, відчуженість і байдужість серед тих, кого любить Бог.
- б. Ніщо цієї Доби не зможе завдати більшої шкоди цій Справі, ніж ворожнеча та _____, розбрат, відчуженість і байдужість серед тих, кого любить Бог.
- в. _____ цієї Доби не зможе завдати більшої шкоди цій Справі, ніж ворожнеча та чвари, розбрат, відчуженість і байдужість серед тих, кого любить Бог.
- г. Ніщо цієї Доби не зможе завдати більшої шкоди цій Справі, ніж ворожнеча та чвари, розбрат, відчуженість і _____ серед тих, кого любить Бог.
- д. Ніщо цієї Доби не зможе завдати більшої шкоди цій Справі, ніж ворожнеча та чвари, _____, відчуженість і байдужість серед тих, кого любить Бог.
- е. Ніщо цієї Доби не зможе завдати більшої шкоди цій Справі, ніж ворожнеча та чвари, розбрат, _____ і байдужість серед тих, кого любить Бог.
- ж. Ніщо цієї Доби не зможе завдати більшої шкоди цій _____, ніж ворожнеча та чвари, розбрат, відчуженість і байдужість серед тих, кого любить Бог.

2. У другій цитаті Абдул-Баха́ говорить нам таке.
- а. Ми повинні перебувати в бездоганній _____.
 - б. Нам ніколи не слід _____.
 - в. Ми повинні любити людські створіння заради _____, а не заради них самих.
 - г. Ми ніколи не _____ чи _____, якщо любитимемо людей _____.
 - д. Людство — _____.
 - е. Ми завжди будемо нещасними, якщо _____ людей.
 - ж. Якщо ми спрямуємо свій погляд до _____, то _____ людей і будемо _____ до них.
3. У третій цитаті Абдул-Баха́ говорить нам таке.
- А. Кожен із нас зобов'язаний зосереджувати всі наміри свого серця на _____ та _____.
 - В. Коли з'являється думка про війну, ми повинні протиставити їй _____.
 - С. Думка про ненависть може бути знищена _____.
 - Д. Думки про війну руйнують будь-які _____, _____, _____ та _____.
 - Е. Думки про любов вибудовують _____, _____, _____ та _____.
4. Що вам слід робити, коли ви бачите, що між вами та іншими людьми в громаді виникають розбіжності? _____

-
-
5. Опишіть духовну дисципліну, яка допомагає вам сприяти єдності у вашій громаді: _____
- _____
- _____
6. Що з наведеного нижче сприяє єдності?
- _____ Звертати увагу на недоліки інших.
- _____ Не помічати вад інших.
- _____ Коментувати другові недоліки іншої людини.
- _____ Перебільшувати чи змінювати оповідь, щоб виставити людину в поганому світлі.
- _____ Думати про вади інших.
7. Чому ми критикуємо одних людей, коли вони помиляються, але не критикуємо інших, коли вони роблять те саме? _____
- _____
- _____
8. Чи можна досягти єдності в ситуації, коли люди лихословлять позаочі одне про одного? Чому ні? _____
- _____
- _____
9. Брехати про когось вочевидь неправильно. Але чи доречно висловлювати критичні зауваження щодо певної людини іншим з приводу того, що та людина зробила? _____
- _____

10. У чому полягає різниця між плітками, лихослів'ям поза́очі та критикою?
- _____
- _____
- _____
11. Як впливають на громаду плітки, лихослів'я поза́очі та постійна критика?
- _____
- _____
- _____
12. Як ми можемо викорінити ці звички з нашого життя? _____
- _____
- _____
13. Що було б, якби ми говорили про людей лише так, як ми робили б це за їхньої присутності? _____
- _____
- _____
14. Якщо ми лихословимо поза́очі в присутності дітей, який вплив це матиме на них? _____
- _____
- _____
15. Звідки походить тенденція пліткувати та лихословити поза́очі? _____
- _____
- _____
16. Бахаулла закликає нас: «Якщо вогонь самолюбства охопить вас, _____, а не _____, адже кожен із вас знає _____ краще, ніж він _____».

17. Любов виражається не лише словами. Що ще необхідно? _____

18. Щодо єдності та любові Абдул-Баха́ закликає нас: «Не _____
ані хвилини та не _____ ані на мить; радше
_____, аби міг ти _____
_____ хоча б одному з друзів і _____
_____ хоча б одному сьайному серцю».
19. І далі Він стверджує: «Найбільшою потребою людства є _____
_____ та _____. Чим міцнішими є узи _____
_____ та _____ між людьми, тим потужнішою буде
сила _____ та _____ у всіх сферах людської
діяльності».
20. Яким є найважливіший ключ до успішної діяльності громади? _____

21. Абдул-Баха́ говорить тим, хто радиться: «Найперші вимоги до тих, хто
збирається на раду, — це _____

_____ і _____
поміж тих, кого Він любить, _____
_____ в труднощах і служінні Його піднесеному Порогу. Якщо їм
буде милостиво дозволено набути всіх цих якостей, невидиме Царство
Баха́ _____».

РОЗДІЛ 9

Під час четвертого візиту до пана та пані Санчес Алехандрі пощастило зустріти Беатріс, їхню онуку, яка переїхала до них та відвідує старшу школу неподалік. Беатріс дуже зацікавилась темою єдності та захоплено брала участь в обговоренні. Наприкінці розмови пані Санчес пригостила всіх кавою з тортком. Це дало Алехандрі змогу трохи ближче познайомитися з Беатріс, і вона домовилася зустрітися з нею наступного дня, щоб поговорити про зусилля з розбудови громади в сусідстві. «Вона може зацікавитись тим, щоб вивчити основну послідовність курсів, — міркувала Алехандра. — Я могла б допомогти їй опрацювати перші кілька книг у стабільному темпі. Вона, можливо, захоче почати дитячий клас або допомогти мені з підлітковою групою, що формується в сусідстві. У такому випадку вона могла би згодом узяти більше відповідальності за групу, поки вивчатиме книгу 5, що підготує її до служіння як вожатої». Алехандра відвідала декілька зустрічей для молоді, присвячених певним темам для обговорення, у результаті яких чимало людей приєдналося до процесу інституту. Вона вирішила, що використовуватиме таку ж послідовність викладу ідей у розмові з Беатріс наступного дня. Ось із чого почалася розмова:

Усі ми хочемо бачити, що світ стає кращим. Ми з нетерпінням чекаємо майбутнього, коли буде встановлено мир у всьому світі й людська родина житиме в злагоді. Таке майбутнє не просто мрія й може бути побудоване за умови, що дедалі більша кількість нас долучиться до зусиль, аби сприяти покращенню світу. Глибоко в наших серцях кожен із нас має бажання служити нашим громадам. Те, що нам потрібно, — це розвивати нашу здібність здійснювати безкорисливі акти служіння задля спільного блага.

Ми можемо подумати про наше служіння людству, уявляючи собі шлях служіння, яким ми крокуємо разом. Цей шлях відкритий для всіх. Кожен із нас самостійно вирішує ступити на нього, і ми всі просуваємось уперед у власному темпі. Ми не йдемо цим шляхом наодинці; ми служимо пліч-о-пліч із нашими друзями, навчаючись разом та підтримуючи одне одного. Кожен крок, який ми робимо, є джерелом радості та впевненості, і кожне зусилля, якого ми докладатимемо, приносить божественні підтвердження.

Беатріс сподобалося те, що вона почула, і після цієї короткої оповіді зав'язалася жвава бесіда. Перш ніж продовжувати, зробимо паузу та поміркуймо над природою взаємодії між двома друзями. Алехандра вирішила розпочати змістовну бесіду, щоб запросити Беатріс узяти участь у процесі інституту. Чому було б недостатнім просто розповісти Беатріс, що інститут пропонує серію курсів, і запросити її приєднатися до них?

РОЗДІЛ 10

Розмова між Алехандрою та Беатріс тривала близько двох годин. Нижче наведено декілька додаткових ідей, якими Алехандра поділилася зі своєю новою подругою. Звісно, ми розуміємо, що вона не робила довгої безперервної презентації. Більшість часу вони обговорювали ідеї, описані нижче.

Ми — молоді, у нас є енергія та багато ентузіазму. Люди вважають, що ми безтурботні. Однак ситуація прямо протилежна: нас хвилює важке становище людства й ми хотіли би бачити справжні зміни в суспільстві. Також ми маємо думати про наше власне життя — освіту, роботу, друзів, родину. Щороку в міру того, як ми дорослішаємо, ми беремо на себе дедалі більше відповідальності; наші батьки покладають на нас великі надії. Іноді, коли я думаю про свої обов'язки, я відчуваюся приголомшеною. Потім я згадую цитату з писань Бахаї, яку вивчила напам'ять: «У житті людини є весняна пора — пора, що наділена надзвичайною славою. Для періоду юності характерні сила й енергійність, і він вирізняється як найдобірніший час у житті людини».

Я хотіла би поділитися з тобою ось чим: у різних частинах світу чимало молодих людей у громадах, подібних до нашої, усвідомлюють, що їхні зусилля можуть бути спрямовані на досягнення подвійної мети — брати на себе відповідальність за своє інтелектуальне й духовне зростання та робити внесок у трансформацію суспільства. Ці два аспекти нашої мети взаємопов'язані. Чим більше ми розвиваємо свої здібності, тим краще ми можемо служити іншим, а допомагаючи іншим, ми зростаємо як особистості та зміцнюємо якості, які маємо.

Саме тут доречно зупинитися на ідеї про шлях служіння, яку я згадувала раніше. Крокувати цим шляхом — це не те, що ми можемо просто додати до нашого життя; це надає змісту всьому, що ми робимо. Служіння громаді допомагає нам краще зрозуміти мету нашої освіти, набути ясності щодо наших думок про майбутнє, розвинути якості, необхідні для того, щоб робити внесок у добробут наших родин. Воно зміцнює нашу дружбу. Воно не дає нам марнувати нашу енергію на порожні прагнення.

Міркуючи про наше духовне та інтелектуальне зростання, ми маємо бути обізнаними щодо багатьох сил, які впливають на нас. Деякі з них, наприклад сили знання, справедливості та любові, скеровують нас у правильному напрямі, і нам необхідно навчитися рухатися в ногу з ними. Інші — такі, як сили матеріалізму й егоцентризму, — чинять протилежне, і нам слід протистояти їм. Ми маємо прагнути досягти досконалості та вірити, що наші зусилля отримають благословення через божественне підтвердження.

Міркуючи про наш внесок у трансформацію суспільства — трансформацію світу насильства, бідності та страждань у світ миру, процвітання та гармонії, — ми повинні брати до уваги як матеріальний, так і духовний прогрес. Матеріальний прогрес усього людства буде недосяжним, якщо одночасно не буде досягнутий прогрес духовний. Лише за умови, що вони йтимуть пліч-о-пліч, можна досягнути покращення світу. Ось ще одна цитата, яку я тримаю в пам'яті: «Матеріальна цивілізація подібна до лампи, у той час як духовна цивілізація — це світло в цій лампі. Якщо матеріальна та духовна цивілізації об'єднуються, то в нас будуть і світло і лампа разом і результат буде прекрасним».

Ідучи шляхом служіння, ми вчимося працювати з групами людей, особливо з дітьми та підлітками, допомагаючи їм набутися знань, навичок і духовних якостей. Ми також учимося приділяти увагу єдності нашої громади. Окремі особи, родини й організації, які хочуть зробити внесок у прогрес громади, мають співпрацювати. Вони повинні виробити колективні бачення та мету й відмовитися від звички конфліктувати.

Тож важливо, щоб ми, як молодь, розвивали звички гармонійно взаємодіяти з іншими. Нам необхідно бути друзями: супроводжувати одне одного в роботі, яку ми виконуємо, вітати внесок кожного, підбадьорювати та підтримувати одне одного, бачити сильні сторони кожної людини, просити й давати одне одному корисні поради та радіти досягненням одне одного. Крокуючи шляхом служіння, ми маємо діяти, розмірковувати над нашими діями, радитись і навчатись разом.

Упродовж останніх декількох десятиліть громаді Бахаї вдалося заснувати особливий вид навчальної установи майже в кожній країні світу. Ці інститути, як ми їх називаємо, пропонують курси, що зміцнюють наші здібності служити громаді. Опрацьовуючи ці курси, ми отримуємо духовні осяяння та практичні навички, необхідні, аби йти шляхом служіння разом. У міру того як ми проходимо послідовність курсів, зростає наша здібність здійснювати дедалі складніші акти служіння. Весь цей час нас супроводжують ті, хто має більше досвіду, а з часом ми, природно, починаємо супроводжувати друзів, які мають менше досвіду. Від самого початку ми всі — поборники особистої та суспільної трансформації, які завзято беруть на себе відповідальність за власне навчання та служіння громаді.

Бути поборником означає мати волю діяти вдумливо, наполегливо трудитися, здобувати й застосовувати знання на кожному кроці. Поборник — це не просто пасивний отримувач благ, це людина, яка активно робить внесок у прогрес. Щоб бути поборником, необхідно вчитись виявляти ініціативу творчо та дисципліновано. Курси інституту допомагають нам зміцнити нашу здатність бути поборником процесу з розбудови громади.

Нам слід присвятити деякий час обмірковуванню ідей, поданих у тексті вище. Як згадувалося на початку цього розділу, Алехандра не лише представляє

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has a slight shadow on the right side, suggesting it's resting on a surface.

Минуло два тижні, перш ніж Алехандра змогла знову відвідати домівку Санчесів. Упродовж цього часу Беатріс мала можливість узяти участь в інтенсивній кампанії та опрацювати перші дві частини книги 1. Наразі вона вивчає третю частину — з групою з п'яти друзів, які зустрічаються двічі на тиждень у сусідстві. Алехандрі спало на думку, що буде доречним поговорити з родиною Санчесів на тему молитви, і запитала в Беатріс, чи хоче та допомогти. Вони теж вивчили другу частину книги 1, тому немає необхідності підсумовувати тут

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

РОЗДІЛ 12

Візити Алехандри до родини Санчесів тривали декілька тижнів, і учасники зустрічей мали можливість обговорити деякі теми, які природно впливали з їхніх міркувань щодо важливості молитви: життя душі, розвиток духовних якостей, підкорення законам і настановам Бога та непохитність у любові до Нього. Одного разу вони також трохи поговорили про інститути Адміністративного Порядку, зокрема про Місцеві та Національні Духовні Збори. Немає необхідності розглядати, про що йшлося під час кожного з наступних візитів. Проте, є два запитання, які часто ставлять учасники серії бесід, подібних до тих, які ми уявляємо. Перше стосується природи зустрічей, які проводяться громадою, а друге — щодо фінансових ресурсів. У цьому розділі ми розглянемо тему зустрічей, а саме тему Свята Дев'ятнадцятого дня, а в наступному — питання фінансів.

Тож наведені нижче пункти допоможуть вам сформувати основу для бесіди на тему Свята Дев'ятнадцятого дня.

- У громаді бахаї зустрічі проводяться з різноманітних приводів: аби молитися, навчатися, святкувати особливі події, радітися щодо справ громади та служіння суспільству, обговорювати плани дій. Бахаулла обіцяє:

«Присягаюся життям Моїм і Справою Мосю! Навколо будь-якої оселі, до якої зайдуть друзі Бога та з якої піднесеться їхній заклик, коли вони підноситимуть хвалу Господу й уславлятимуть Його, кружлятимуть душі тих, хто істинно вірить, і всі ангели-заступники»²³.

- Коли ми чуємо Слово Бога поміж друзями на зустрічах, це приносить радість серцям і зміцнює узи єдності. Бахаулла наставляє нас:

«Належить друзям, у якому краї вони не перебували б, збиратися разом на зустрічі, і говорити там мудро та красномовно, і читати вірші Бога, адже саме Слова Бога запалюють вогонь любові й роздмухують його»²⁴.

Абдул-Баха пише:

«Проводьте зібрання та декламуйте й читайте небесні Вчення, аби, дай Боже, та країна осяялася світлом істини й та земля — підтвердженнями Духу святого — могла стати неначе рай, адже вік цей — століття Всеславного Господа й мелодія єдності світу роду людського долинає до вух по всьому Сходу та Заходу»²⁵.

- Серед усіх зустрічей Бахаї Свято Дев'ятнадцятого дня слід згадати окремо. Календар Бахаї складається з 19 місяців по 19 днів кожен, і в кожній місцевості бахаї щомісяця збираються разом, як повелів Сам Бахаулла:

«Воістину, належить вам готувати частування раз на місяць, хоч би ви подавали лише воду, адже помисел Бога — зв'язати серця разом, най би земними та небесними засобами»²⁶.

- Свято Дев'ятнадцятого дня складається з трьох частин. Перша частина — молитовна, під час якої читають молитви й уривки зі Святих Писань. Друга — адміністративна частина, коли друзі радяться щодо справ громади. Третя частина — соціальна.
- Ми маємо певне уявлення про важливість молитовної частини Свята Дев'ятнадцятого дня з таких слів Абдул-Баха:

«О ви, вірні слуги Прадавньої Краси! У кожному циклі й законоустрої люди любили та цінували свята, і накрити стіл для тих, хто любить Бога, завжди вважалося похальною справою. А надто сьогодні — за цього ні з чим не зрівняного законоустрою, у цей найщедріший з віків, коли святу надається особливої ваги, адже його слушно визнають одним із тих зібрань, що проводяться задля поклоніння Богу та прославлення Його. Тут звучать священні вірші, небесні оди та пісні хвали й серце починає битися частіше та полинає у височінь»²⁷.

- Під час адміністративної частини Свята Дев'ятнадцятого дня присутні друзі слухають звіти про діяльність громад Бахаї, розташованих як поблизу, так і далеко; радяться щодо справ Віри у своїй громаді та щодо свого внеску в добробут суспільства; ознайомлюються з керівництвом, отриманим від Всесвітнього Дому Справедливості; розмірковують над прогресом реалізації своїх планів і вносять свої пропозиції інститутам Віри. Нарада під час Свят Дев'ятнадцятого дня є надзвичайно важливою, адже в такий спосіб кожна людина може взяти участь у справах всесвітньої громади Бахаї.
- Щодо соціальної частини Свята, то цей час присвячується товариському спілкуванню та гостинності: може звучати музика, можуть вестися духовно

наснажливі бесіди й організовуватися виступи дітей. Інакше кажучи, можна використовувати ретельно підібрані номери мистецького вираження, водночас достойні та радісні, щоб збагатити цю частину Свята.

- Свято Дев'ятнадцятого дня — важлива ознака Адміністративного Порядку Віри. Воно поєднує духовний, адміністративний та соціальний аспекти життя громади. Усі ці аспекти мають сприйматися рівнозначно, адже успіх Свята залежить від правильного балансу цих трьох складових. У листі, написаному в серпні 1989 року, Всесвітній Дім Справедливості стверджує:

«Світовий Устрій Бахаулли охоплює всі елементи людського суспільства, об'єднує в собі духовні, адміністративні й соціальні процеси життя та направляє людське самовираження, у його багатоманітності, у русло побудови нової цивілізації. Свято Дев'ятнадцятого дня обіймає всі ці аспекти на базовому рівні суспільства. Функціонуючи в селі, містечку, місті, Свято Дев'ятнадцятого дня — це інститут, членами якого є всі люди Баха. Його мета — сприяти єдності, забезпечувати розвиток і плекати радість»²⁸.

- До такої важливої події, як Свято Дев'ятнадцятого дня, не можна готуватися поспіхом. Кожна людина повинна духовно підготувати себе до Свята через молитву та роздуми, а під час самої події кожен має брати в ній участь і серцем, і розумом — читаючи молитви чи просто слухаючи, як хтось інший читає уривки; звітуючи або отримуючи настанови чи вносячи пропозиції; виступаючи в ролі господаря чи гостя, який радо та з осяйним серцем насолоджується гостинністю. У тому самому листі про Свято Дев'ятнадцятого дня Всесвітній Дім Справедливості стверджує:

«Серед важливих аспектів підготовки Свята — відповідна добірка матеріалів для читання, завчасне призначення гарних читців і загальний дух благопристойності в тому, як представляється та як сприймається духовна частина програми. Міра уваги до оточення, у якому має проводитися Свято — у приміщенні чи то на свіжому повітрі, — значно впливає на враження. Охайність, облаштування простору так, щоб було зручно та святково, — усе це відіграє важливу роль. Пунктуальність також є показником гарної підготовки.

Значною мірою успіх Свята залежить від якості підготовки й участі кожної людини. Коханий Учитель пропонує таку пораду: «Надавайте великої ваги зустрічам Дев'ятнадцятого дня, аби на цих подіях кохані Господа та служниці Милосердного могли обернути обличчя свої до Царства, співати молитви, уклінно просити про Його допомогу, сповнюватися радісним захопленням одне одним і відчувати в собі дедалі більші чистоту та святість, і страх Божий, і здатність опиратися

пристрасті й себелюбству. Так відокремлять вони себе від цього стихійного світу та зануряться в палкість духу»»²⁹.

Як завжди, вам слід прочитати попередні ідеї декілька разів та обговорити їх у вашій групі, щоб ви навчилися висловлювати їх із легкістю. Наведені нижче вправи допоможуть вам набути дедалі більше осяянь щодо значущості Свята Дев'ятнадцятого дня.

1. Що, як запевняє нас Бахаулла, характеризуватиме будь-яку оселю, у якій ми зберемося, аби підносити хвалу Господу й уславляти Його? _____

2. У другій цитаті, наведеній вище, Бахаулла говорить нам, що, коли ми збираємося разом на зустрічі, нам слід говорити _____
та _____, і читати _____, адже саме Слова Бога _____ й _____.
3. У третій цитаті Абдул-Баха́ радить нам проводити зібрання та декламувати й читати небесні Вчення, аби:
 - країна, у якій ми живемо, _____;
 - земля, на якій ми проживаємо, могла стати _____.
4. Скільки місяців у календарі Бахаї? _____
5. Скільки днів у кожному місяці? _____
6. Що це за особливі зібрання, які проводяться серед бахаї щомісяця? _____

7. З яких трьох частин складається Свято Дев'ятнадцятого дня? _____

8. Чи проводяться частини Свята Дев'ятнадцятого дня в певній послідовності? _____

9. Якою є мета молитовної частини Свята? _____

10. Якою є мета адміністративної частини Свята? _____

11. Якою є мета соціальної частини Свята? _____

12. Які з наведених нижче тем було б доречно обговорити під час адміністративної частини Свята?
- Фінансові запити на справи громади
 - Рахунки ігор національної футбольної команди
 - Шляхи вирішення непорозуміння між двома членами громади
 - Прогрес дитячих класів Бахаї в громаді
 - Значення уривку з Писань, який опрацьовував один із членів громади впродовж тижня
 - Динаміка розвитку підліткової програми в громаді
 - Вакансії з працевлаштування, які відкриваються молоді на місцевому рівні
 - Підтримка, яку може надати громада групам підлітків, чиї проєкти служіння ускладнилися
 - Візити до батьків дітей та підлітків, які беруть участь в освітніх програмах, запропонованих інститутом
 - Зміцнення молитовного характеру громади
 - Розклад телевізійних програм
 - Осяяння, отримані щодо того, як сприяти розвитку атмосфери радості та порядку в навчальних гуртках

- Відзначення Святого дня, що наближається
 - Ініціативи щодо соціальних дій, які виникають у процесі розбудови громади
13. Обговоріть у вашій групі таке запитання: чому баланс між трьома частинами Свята є дуже важливим?
14. Тепер обговоріть таких два запитання.
- А. Як би ви готувалися до Свята, якби виступали в ролі господаря?
- В. Як би ви готувалися до Свята, якби лише брали в ньому участь?

РОЗДІЛ 13

Друге запитання, яке часто виникає в бесідах про Віру, — як громада Бахаї задовольняє свої фінансові потреби. Ось декілька пунктів, що можуть допомогти вам відповісти на такі запитання.

- Інструмент, який використовує громада Бахаї, аби дбати про матеріальні потреби, — це Фонд Бахаї. Ним керують інститути Бахаї на різних рівнях: місцевому, національному, континентальному та міжнародному. Бахаї вірять, що вони самі мають брати на себе витрати, пов'язані із зусиллями щодо сприяння розвитку Віри, саме тому Фонд отримує пожертвування лише від членів громади.
- Внесення пожертв у Фонд — учинок добровільний. Цей акт є конфіденційним, у тому сенсі, що залишається між людиною та інститутом Віри; імена тих, хто пожертвував, і суми, які було пожертвовано, не розголошуються. Немає жодного тиску на членів громади, щоб ті жертвували. Інститути роблять загальні заклики до громади, нагадують їй про важливість Фонду й окреслюють його потреби. Нерідко громада самостійно встановлює для себе обсяг пожертвувань, якого хоче досягти. Проте суми ніколи ні за ким особисто не фіксуються й нікого не вмовляють вносити кошти. Кожен вирішує для себе сам, яку суму пожертвувати, — відповідно до свого розуміння принципів, згідно з якими відбувається цей процес.
- Цивілізація, яку ми намагаємося побудувати, процвітатиме як у матеріальному, так і в духовному аспекті. Багатство прийнятне, лише якщо виконуються певні умови. Нам слід набути його чесною працею. Ми повинні витратити його на благо всього людства. Уся громада має бути духовно насаженою; неприпустимо, щоб лише дехто був надзвичайно багатим,

у той час як більшості бракує найнеобхіднішого для життя. Бахаулла говорить нам:

«Найкращі з людей — ті, хто заробляє на життя своїм покликанням і витрачається на себе й рідних заради любові до Бога, Господа всіх світів»³⁰.

«...ви маєте приносити добрі й небачені плоди, щоб ви самі та інші могли отримати користь від них. Тому належить кожному займатися ремеслами й мати професію, адже в цьому полягає секрет добробуту, о мужі розуміння!»³¹

Абдул-Баха пояснює:

«Багатство гідне схвалення за умови, що все населення багате. Однак, якщо дехто володіє надмірним багатством, у той час як решта живе в злиднях і це багатство не приносить ані плодів, ані користі, тоді воно лише перешкода для його власника»³².

- Щоб побудувати суспільство, вільне від несправедливості та страждань, ми всі маємо бути щедрими та жертвними. Навіть якщо наші фінансові ресурси обмежені, нам слід жертвувати хоч дещо заради прогресу людства, адже досягнути істинного процвітання можна, лише віддаючи. Щедрість — це якість людської душі; вона жодним чином не пов'язана з нашими матеріальними обставинами. У Потаємних Словах Бахаулла промовляє:

«Віддавати й бути щедрим — якості, властиві Мені; благо тому, хто прикрашає себе Моїми чеснотами»³³.

- Нам слід пам'ятати, що істинне джерело багатства, яким ми володіємо, — це Бог, Всещедрий. Він забезпечує нас засобами існування, Він надає нам можливість розвиватися. І коли ми жертвуємо у Фонд, ми витрачаємо на Його Справу частину того, що Він нам дав. Тож для бахаї жертвувати у Фонд — це не лише питання щедрості, це також духовний дар і вагомий особистий обов'язок. Хранитель радить нам:

«Ми маємо бути неначе водограй чи криниця, що постійно вичерпує із себе до дна все, що має, і постійно наповнюється з невидимого джерела. Постійно віддавати на благо наших братів і сестер, незважаючи на страх перед бідністю та з вірою в невичерпну щедрість Джерела всього багатства та всього благого, — ось секрет праведного життя»³⁴.

Ви матимете можливість поміркувати над цими ідеями набагато глибше впродовж одного з подальших курсів цієї серії, який присвячений питанню матеріальних засобів. На цьому етапі вас заохочують, як завжди, обговорити

інформацію, подану вище, пункт за пунктом, і виконати наведені нижче вправи, щоб ви могли навчитися висловлювати ці ідеї природно та з легкістю.

1. Спираючись на цитати, заповніть пропуски в поданих нижче реченнях.
 - А. Бахаулла говорить, що нам слід заробляти _____
своїм покликанням і витратити на _____
_____.
 - Б. Ми повинні приносити _____ й _____
плоди, щоб ми самі та інші _____
_____.
 - В. Кожному слід займатися _____ й _____
_____, адже в цьому полягає _____.
 - Г. Абдул-Баха пояснює, що багатство _____
за умови, що _____ багате.
 - Д. Якщо _____ володіє надмірним _____, у той час
як _____ і це багатство
не _____ ані _____, ані _____,
тоді воно лише _____ для його _____.
 - Е. Бахаулла говорить: «_____ й бути _____ —
якості, властиві Мені; благо тому, хто _____ себе
Моїми _____».
 - Ж. Хранитель заохочує нас бути _____
чи _____, що постійно _____
до дна все, що має, і постійно _____
_____.
3. Постійно _____ на _____ наших братів і сес-
тер, _____
та з вірою в _____
_____, — ось секрет праведного життя.

2. Запишіть послідовність викладу ідей, представлених у поданій вище презентації. _____

РОЗДІЛ 14

Щоб набути осяяння щодо типів бесід, які можуть розгортатися в селі або сусідстві, у яких буває діяльність, ми стежили за зусиллями Алехандри — молодой студентки університету. Упродовж серії візитів, що тривали декілька тижнів, вона обговорювала з паном та пані Санчес низку тем, які, як вона сподівалася, допоможуть їм поглибити їхні знання про Віру та зміцнити їхню прихильність до вчення, яке вони прийняли. По тому поява Беатріс, онуки Санчесів, дала нам можливість розглянути інший тип бесід, цього разу — між двома молодими дівчатами, які хочуть зрозуміти, як вони можуть служити своїм громадам. Читаючи розповідь і виконуючи вправи, ми побачили: крім дедалі глибших знань щодо відповідних тем, необхідно мати певні духовні якості, переконання та навички для того, щоб підтримувати бесіди, які ми тут розглядаємо.

У цьому та наступному розділах ми досліджуватимемо теми іншого типу, а саме того, який зазвичай використовується під час візитів до родин, діти та підлітки з яких беруть участь в освітніх програмах, запропонованих інститутом. Як уже зазначалося, ведення дитячих класів і супровід підліткових груп у ролі вожатого — види служіння, яким присвячені наступні курси, книги 3 і 5 відповідно. Можливо, ви вже знайомі з цими двома програмами, а можливо, і ні, залежно від того, чи брали ви участь у них, коли були молодшими.

Спершу розгляньмо ідеї, які часто формують базу для бесід із родинами підлітків. Уявімо, що минув деякий час відтоді, як ми залишили нашу оповідь, і Беатріс тепер вивчає книгу 2. Алехандра запитала свою подругу, чи хотіла б вона піти з нею, коли вона відвідуватиме родини декількох підлітків, які планують створити з її допомогою групу. Беатріс охоче погодилася.

Алехандра пояснила Беатріс, як вона це собі уявляє. «Кожен візит, — ділиться вона, — ми почнемо з того, що ознайомимо батьків із програмою, до якої виявили бажання приєднатися їхній син або донька, і згадаємо, що ця програма є частиною процесу з розбудови громади, який розгортається в сусідстві. Разом з ними ми дослідимо деякі важливі для програми концепції та ідеї. Це буде

перший із серії візитів, і ми сподіваємось, що ця бесіда з часом розів'ється й родина не лише активно підтримуватиме групу в різні способи, але й сприятиме наданню духовних сил підліткам у громаді».

Александра та Беатріс продовжили обговорювати деякі питання, які вони хотіли порушити, спілкуючись із кожною родиною. Вони вирішили записати всі ідеї, які вважали важливими, розуміючи, що під час першого візиту торкнуться лише деяких із них та обговорюватимуть решту під час наступних візитів. Ось деякі тези щодо потенціалу підлітків, які дівчата занотували.

- У житті кожної людини три роки — між 12 та 15 — є критично важливим періодом — етапом переходу від дитинства до зрілості.
- Ми часто називаємо молодих людей у цьому віці підлітками. Вони вже не діти, але ще не досягли повноти молодості.
- На жаль, існує помилковий, але широко розповсюджений, образ підлітків як істот імпульсивних, бунтівливих, зосереджених на собі та схильних до стану постійної кризи. Ми, однак, бачимо їх в іншому світлі. Це правда, що в цей короткий період життя ми всі переживаємо стрімкі зміни — фізичні, емоційні та розумові. І це також правда, що, як наслідок, ми можемо виявляти деяке бунтарство. Але насправді це вік значного потенціалу й великих можливостей.
- Ми самі не так давно були підлітками та пам'ятаємо, як на нас впливали ці зміни. Іноді ми були сміливими, іноді — невпевненими. Подеколи ми були досить товариськими, а в інший час — сором'язливими. Ми часто виявляли бажання, аби нас залишили на самоті, водночас сподіваючись отримати увагу. Ми хотіли зрозуміти, що в нас добре виходить і які таланти та здібності ми маємо. І нам було вкрай важливо, якими нас бачать інші люди та що вони думають про наші ідеї.
- Важливо зрозуміти, що така поведінка — тимчасова. У житті людини саме в цей період стрімко розвиваються певні розумові здібності. Ми починаємо шукати відповіді на фундаментальні питання буття. Ми аналізуємо, що відбувається навколо нас, і ставимо під сумнів більшість із того, чого нас навчали. І ми не хочемо, як раніше, автоматично виконувати те, що кажуть нам дорослі, особливо коли ми бачимо розбіжності між їхніми словами та вчинками.
- Для того щоб молоді люди могли плідно використовувати свої нові сили, важливо уникати ставлення до них як до дітей. Ось як Абдул-Баха описує цей період:

«З часом він вступає в період юності, у якому на зміну попереднім обставинам і потребам приходять нові вимоги, відповідні до поступу

в ступені його розвитку. Його здатність спостерігати розширюється та поглиблюється; його інтелектуальні здібності тренуються та пробуджуються; межі й середовище, притаманні дитинству, уже не стримують його енергії та досягнень»³⁵.

- Всесвітній Дім Справедливості, керівний орган Віри Бахаї, говорить про підхід, прийнятий нами в роботі з підлітками, так:

«У той час як тенденції у світі подають образ цієї вікової групи як проблемної, загубленої в судамах бурхливих фізичних та емоційних змін, непіддатливої та зануреної в себе, громада Бахаї — у мові, яку використовує, і в підходах, які застосовує, — рішуче рухається в протилежному напрямі й, навпаки, бачить у підлітках альтруїзм, гостре відчуття справедливості, жагу до знань про всесвіт і бажання робити внесок у побудову кращого світу»³⁶.

Потім Алехандра й Беатріс звернули свою увагу саме на програму з вивільнення духовної сили підлітків і спробували визначити деякі її особливості.

- Молоді люди віком від 12 до 15 років прагнуть належати до групи друзів, з якими вони можуть ділитися своїми думками, працювати над проєктами, займатися спортом тощо. Із цієї причини програма побудована навколо концепції «підліткової групи». Кожну групу веде вожатий, часто — старша молода людина, яка, як справжній друг для учасників, допомагає їм розвивати їхні здібності.
- Зустрічі групи відбуваються регулярно. На цих зустрічах підлітки вчаться досліджувати поняття та висловлювати думки, не боячись критики чи глузувань. Їх заохочують слухати, говорити, міркувати, аналізувати, приймати рішення та діяти відповідно до них.
- Ми живемо в часи, коли дуже багато негативних сил впливають на те, як підлітки міркують і поведуться. Вожаті допомагають їм боротися з цими силами — не лише захищати себе від морального занепаду суспільства, але й працювати задля покращення світу.
- Мета програми — виховувати сили, закладені в людській душі, — сили, які в підлітковому віці починають виявляти себе дедалі більше. Особливо важливими є сили міркування та висловлювання. Молоді люди повинні розвивати мову, необхідну, щоб висловлювати глибокі ідеї про світ і бути здатними сформулювати, які зміни у світі вони хочуть бачити.
- Підлітки охоче розмірковують над значенням понять, основоположних для цілеспрямованого життя. Щастя, надія та досконалість — це лише декілька

прикладів. На жаль, люди схильні говорити про ці ідеї поверхово. Набуття глибокого розуміння таких концепцій, розпізнавання їхніх проявів у повсякденному житті можуть допомогти молодим умам у побудові міцної моральної структури та протистоянні негативним силам суспільства.

- Розуміння концепцій є важливим для інтелектуального розвитку. Підлітки іноді стикаються з труднощами в школі, адже від них очікують засвоєння великого обсягу інформації з різних предметів, не надаючи достатньої допомоги, щоб зрозуміти основоположні поняття. Програма спонукає підлітків глибоко осмислювати ідеї — моральні, математичні, наукові тощо, і це неодмінно покращує їхню успішність у школі.
- Підлітки мають велике бажання розібратися в суті речей. Вони хочуть досягнути причини того, що відбувається навколо них. Щоб досягти успіху, вони мають уміти бачити не тільки своїми фізичними очима, а й очима духу. Тож важливою метою програми є посилення духовного сприйняття — здатності розпізнавати духовні сили та виявляти духовні принципи в ситуаціях, у які вони потрапляють.
- Різноманітні цілі програми: розвиток моральних цінностей, духовного сприйняття та здатності до самовираження — досягаються за допомогою серії текстів. Тексти складаються з простих історій про життя молодих людей у різних частинах світу. Крім спільного опрацювання цих текстів, обговорення їхнього змісту та виконання необхідних вправ, підлітки займаються спортом і вивчають мистецтво й ремесла.
- За допомогою вожатих групи також розробляють і реалізують серію проєктів служіння, які є значною складовою програми. Через ці проєкти підлітки вчаться думати про громаду та її потреби, радитись і співпрацювати одне з одним та з іншими людьми в громаді.
- Теми, які висвітлюються в книгах, є різноманітними; кожна книга фокусується на темі, важливій для наділення підлітків духовними силами. Перша книга, наприклад, розглядає тему «підтвердження» — те, що Бог підтверджує зусилля, які ми докладаетьмо для досягнення благородних цілей. Інша книга — про «надію» — про те, що ми повинні дивитись у майбутнє з надією навіть у найважчі часи. Ще інша аналізує поняття «досконалість». «Радість» є темою ще однієї книги, а «сила слова» є темою для роздумів в іншій. Серед книг, у яких розглядаються математичні поняття, одна присвячена дослідженню звичок упорядкованого розуму. У книзі, що торкається питань науки, приділено увагу турботі про власне здоров'я — фізичне, психічне й духовне. Є понад дюжину книжок, які підлітки вивчають упродовж трьох років.

Алехандра і Беатріс планували взяти із собою декілька книжок на випадок, якщо батьки захочуть проглянути їх. Якщо ви недостатньо добре знайомі з книжками, можливо, вам буде корисно приділити деякий час, щоб прочитати якомога більше історій: це дасть вам можливість краще розуміти, про що йдеться в різноманітних розмовах, які розгортаються в громаді. Тим часом вам пропонується ретельно обговорити з іншими учасниками вашої навчальної групи подані вище ідеї, які значно глибше розглядаються в книзі 5. Якщо після опрацювання цієї книги ви вирішите стати вожатим підліткової групи, ви систематично відвідуватимете родини її учасників і досліджуватимете разом з ними ці та багато подібних ідей. Але вже зараз, як і Беатріс, ви, можливо, захочете приєднатися до когось із досвідчених друзів під час кількох візитів до родин підлітків у вашій громаді.

РОЗДІЛ 15

Наступного дня Алехандра та Беатріс відвідали домівки трьох підлітків, які приєднуються до нової групи, що формується в сусідстві. Беатріс була рада бачити, з яким ентузіазмом батьки залучаються до бесіди про програму вивільнення духовних сил підлітків. Наприкінці дня вона впевнилася, що хотіла б допомагати Алехандрі з підлітковою групою та навчитися служити вожатою нової групи, можливо, за цей рік. Вона, звичайно, розуміла, що до того часу має опрацювати декілька книг інституту. Але Беатріс сповнена рішучості просуватись у вивченні цих книг у стабільному темпі, який дав їй можливість досягти нинішнього рівня.

Отже, з постійною допомогою та підтримкою з боку Алехандри, Беатріс рухається вперед шляхом служіння. Повернімося знову до її історії — на декілька місяців по тому, коли вона майже закінчила вивчення книги 3. Ведучий її навчального гуртка попросив Марібель — учительку дитячого класу — запропонувати Беатріс та її однокласникам по черзі приєднуватися до неї під час візитів до батьків дітей з новоствореного класу першого рівня. Беатріс відчула, що багато чого навчилася, опрацювавши книгу 3. І вона вже знала від Алехандри, яка згадувала про це кілька разів, що осяяння, набуті протягом вивчення книги, посприяють розвитку її здатності служити вожатою.

Під час зустрічі Марібель сказала Беатріс, що вони відвідають матір Емми. «Емма — чудова маленька дівчинка, яка любить учитися, — поділилася Марібель. — Одного разу я вже відвідувала її батьків і пояснила їм природу дитячих класів Бахаї. Вони з радістю дозволили Еммі долучитися. Її мати хотіла би більше дізнатися про клас, і я пообіцяла прийти знову та розповісти трохи про освітні ідеї, що покладені в основу матеріалу, який ми викладаємо. Я навіть дещо занотувала для себе. Якщо хочеш, ми можемо разом переглянути й обговорити їх». Беатріс погодилася. Ось ті ідеї, які вони обговорювали.

- По-перше, я скажу пані Мартінес, як я рада, що Емма вчитиметься в класі, і згадаю деякі її чудові якості.

- Здається, найкраще почати обговорення, прочитавши з пані Мартінес цю цитату з Писань Бахаулли:

«Уважайте людину за родовище, багате на безцінні самоцвіти. Лише освіта може спонукати його виявити свої скарби й дати людству змогу отримати від них користь»³⁷.

- Потім я можу поділитися декількома думками про те, наскільки сильно це твердження вплинуло на мене як учителя. Я розповім, що моє серце переповнюється радістю щоразу, коли я дивлюся на дітей у класі й думаю про них як про родовища, повні безцінних самоцвітів. Кожна дитина має потенціал виявляти небесні якості. Кожна з них має таланти, які можна віднайти та розвинути. Кожна з них може вирости й стати цінним членом суспільства та сприяти покращенню світу.
- Далі мені, мабуть, слід навести декілька прикладів тих самоцвітів, виявленню яких у кожній дитині має сприяти освіта. Я могла би згадати деякі здібності розуму, скажімо, відкривати закони природи, створювати прекрасні витвори мистецтва та висловлювати шляхетні думки. Я поясню, що діти можуть почати розвивати всі ці здібності, якщо отримують належну освіту. Але задля цього вони мають набути певних якостей у ранньому віці. Наприклад, вони повинні навчитися бути уважними, наполегливо працювати, коли це необхідно, і зосереджуватися на тому, що вони роблять. Діти мають вирости особистостями, які піклуються про добробут інших і бажають служити суспільству. Ось чому важливо подбати про розвиток їхнього характеру в ранньому віці.
- Після цього буде доречним попросити пані Мартінес поділитися з нами кількома думками щодо того, якою людиною вона хоче бачити свою дочку, коли та виросте. Які риси характеру, на її думку, важливо мати Еммі?
- З-поміж рис характеру, які вона назве, деякі, безсумнівно, належатимуть до духовних якостей, і саме це — наступне питання, яке я хотіла б обговорити. Я сказала б, що існують певні якості, фундаментальні для людського існування, які мусить мати людина. Ці якості — складові душі людини. Ми розвиваємо їх, поліруючи дзеркало нашого серця, щоб воно могло відбивати якості Бога. Ми називаємо їх духовними якостями, і уроки, які ми проводимо в наших класах першого рівня, зосереджені переважно на цих якостях.
- Мабуть, далі я просто перелічу кілька духовних якостей, що розглядаються в уроках першого рівня в книзі 3, і поділюся з нею відповідними цитатами. Я поясню, що Емма вивчатиме ці цитати напам'ять і пані Мартінес зможе

просити свою доньку розповідати їх їй, так само, як і молитви, які вона вичатиме.

– Любов

«О друже! У саду серця свого саджай лише троянду любові...»³⁸

– Справедливість

«Крокуйте шляхом справедливості, адже це, воістину, прямий шлях»³⁹.

– Правдивість

«Правдивість — підґрунтя всіх людських чеснот»⁴⁰.

– Радість

«О сину людський! Звеселися радістю серця свого, щоб став ти гідним честі зустрітися зі Мною та віддзеркалити красу Мою»⁴¹.

Марібель і Беатріс вирішили, що поданих вище ідей достатньо для одного візиту. Ви самі незабаром розпочнете вивчення книги 3 та матимете можливість поміркувати над деякими принципами, які формують шестирічну програму Інституту Рухі з духовного виховання дітей. Якщо до того часу у вас виникне нагода відвідати декількох батьків з учителем дитячих класів, викладені тут ідеї стануть у пригоді, тож вам слід обговорити їх зараз, пункт за пунктом, у своїй навчальній групі.

РОЗДІЛ 16

Раніше ми читали такі слова Абдул-Баха: «Чим міцніші узи братерства та солідарності серед людей, тим потужнішою буде сила конструктивізму й досягнення в усіх сферах людської діяльності». Всесвітній Дім Справедливості говорить нам, що коли ми відвідуємо домівки й запрошуємо інших відвідати наші, ми «куємо узи духовної близькості, які плекають відчуття громади». Тож нам не слід недооцінювати вплив цієї практики на культуру нашої громади, яка зростає.

У попередніх розділах ми розглянули декілька різних типів бесід, які можуть розгортатися під час візитів до домівок інших людей. Усі ми, у міру того, як просуватимемося шляхом служіння, братимемо участь у спілкуванні, яке поширюється у вашому селі, місті та сусідстві, щодо застосування вчень Бахаулли в нашому особистому та колективному житті. Іноді це спілкування розгортатиметься у формі низки формальних візитів, організованих для надання дедалі

більшій кількості людей можливості поглибити своє знання цих учень. На інших зустрічах освітні програми інституту — їхні цілі та зміст — будуть темою обговорення. Запрошення залучитися до процесу з розбудови громади поширюватимуться дедалі більше серед сусідів і друзів. Отже, дивлячись у майбутнє та на шлях служіння, що простягається перед вами, ви маєте докладати максимальних зусиль, щоб добре засвоїти матеріал, представлений у цій частині, набуті досвіду обговорювати кожен з тем і, звісно ж, продовжувати поглиблювати ваші знання вчень Бахаулли. У такому разі нескінченне щастя ділитися Словом Бога з іншими буде вашим.

ПОСИЛАННЯ

1. Бахаулла. *Потаємні Слова*. З арабської № 4: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
2. *Bahá'u'lláh. Bahá'í Prayers: A Selection of Prayers Revealed by Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá*. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2002, 2017 printing. — P. 4.
3. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. IV, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 5.
4. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. V, par. 2. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — Pp. 6–7.
5. *'Abdu'l-Bahá. Bahá'í Prayers: A Selection of Prayers Revealed by Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá*. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2002, 2017 printing. — P. 81.
6. *'Abdu'l-Bahá. Bahá'í Prayers: A Selection of Prayers Revealed by Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá*. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2002, 2017 printing. — P. 111.
7. *'Abdu'l-Bahá. Bahá'í Prayers: A Selection of Prayers Revealed by Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá*. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2002, 2017 printing. — P. 111.
8. *'Abdu'l-Bahá. The Promulgation of Universal Peace // Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912. Par. 23 / From a talk given on 16 August 1912*. — Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012. — P. 364.
9. *'Abdu'l-Bahá. Bahá'í Prayers: A Selection of Prayers Revealed by Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá*. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2002, 2017 printing. — P. 130.
10. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. XLV, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — Pp. 111–12.
11. *'Abdu'l-Bahá. The World Order of Bahá'u'lláh: Selected Letters / Cited by Shoghi Effendi*. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1991, 2012 printing. — P. 139.
12. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. V, par. 5. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 8.
13. *'Abdu'l-Bahá. Promulgation of Universal Peace. Par. 4 / From a talk given by 'Abdu'l-Bahá on 5 May 1912*. — P. 128.

14. *Паризькі бесіди*. Промови, виголошені Абдул-Баха́ 1911 р. № 6.7–8: Пер. з англ. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2025. — 130 с.
15. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. CXLVI, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing. — P. 357.
16. *'Abdu'l-Bahá. The Promulgation of Universal Peace*. Par. 4 / From a talk given by 'Abdu'l-Bahá on 5 May 1912. — P. 128.
17. *Бахаулла. Потаємні Слова*. З перської № 44: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
18. *Бахаулла. Потаємні Слова*. З перської № 66: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
19. *From a Tablet of 'Abdu'l-Bahá*. — (Authorized translation).
20. *'Abdu'l-Bahá. The Promulgation of Universal Peace*. Par. 2 / From a talk given by 'Abdu'l-Bahá on 25 September 1912. — Pp. 478–79.
21. *Абдул-Баха. Вибране з Писань*. № 43: Пер. з англ. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
22. *Абдул-Баха. Вибране з Писань*. № 207: Пер. з англ. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
23. *Bahá'u'lláh. Bahá'í Meetings: Extracts from the Writings of Bahá'u'lláh, 'Abdu'l-Bahá, and Shoghi Effendi / Compiled by the Research Department of the Universal House of Justice*. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1976, 1980 printing. — P. 3.
24. *Bahá'u'lláh. Bahá'í Meetings: Extracts from the Writings of Bahá'u'lláh, 'Abdu'l-Bahá, and Shoghi Effendi / Compiled by the Research Department of the Universal House of Justice*. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1976, 1980 printing. — P. 3.
25. *Tablets of Abdul-Baha Abbas*. — New York: Bahá'í Publishing Committee, 1916, 1930 printing. — Vol. 3. — P. 631. — (Authorized translation).
26. *Bahá'u'lláh. The Kitáb-i-Aqdas: The Most Holy Book*. Par. 57. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1993, 2013 printing. — P. 41.
27. *Абдул-Баха. Вибране з Писань*. № 48: Пер. з англ. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.
28. *The Fourth Epoch of the Formative Age: Messages from the Universal House of Justice, 1986–2001*. № 69.2 / From a letter dated 27 August 1989. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2010. — Pp. 132–33.

29. *The Fourth Epoch of the Formative Age: Messages from the Universal House of Justice, 1986–2001. № 69.9–10 / From a letter dated 27 August 1989. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2010. — P. 135.*
30. *Бахаулла. Потаємні Слова. З перської № 82: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.*
31. *Бахаулла. Потаємні Слова. З перської № 80: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.*
32. *'Abdu'l-Bahá. The Secret of Divine Civilization. Par. 46. — Wilmette: Bahá'í Publishing, 2007, 2016 printing. — P. 33.*
33. *Бахаулла. Потаємні Слова. З перської № 49: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.*
34. *Shoghi Effendi / Cited in Bahá'í News. — No. 13. — September 1926. — P. 1.*
35. *'Abdu'l-Bahá. The Promulgation of Universal Peace. Par. 3 / From a talk given by 'Abdu'l-Bahá on 17 November 1912. — P. 617.*
36. *Framework for Action: Selected Messages of the Universal House of Justice and Supplementary Material, 2006–2016. № 14.16 / From a message dated 21 April 2010. — West Palm Beach: Palabra Publications, 2017. — P. 82.*
37. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh. CXXII, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing, Trust, 1983, 2017 printing. — P. 294.*
38. *Бахаулла. Потаємні Слова. З перської № 3: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.*
39. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh. CXVIII, par. 1. — Wilmette: Bahá'í Publishing, Trust, 1983, 2017 printing. — P. 283.*
40. *'Abdu'l-Bahá. The Advent of Divine Justice. Par. 40 / Cited by Shoghi Effendi. — Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2006, 2018 printing. — P. 39.*
41. *Бахаулла. Потаємні Слова. З арабської № 36: Пер. з англ. — 3-тє вид., випр. — Київ: Релігійна організація «Національні Духовні Збори Бахаї України», 2021.*